

Leven met:
Een conversiestoornis

De straat op:
Veiligheidsgevoel in Utrecht

Interview:
FAS Stichting Nederland

MOV:
Radicalisering

Celil CityBike

NIEUWE + 2^eHANDS FIETSEN
REPARATIE + ONDERHOUD

Geen nood wij repareren klein en groot

*Celil CityBike is er voor voor onderhoud en reparaties aan uw fiets
Meer behoefte aan een nieuwe fiets? Ook dat kan, koop je
nieuwe of tweedehands fiets bij Celil CityBike!*

*Spatbord gebroken, kapotte
fietsbel of last van die
eeuwige lekke band?
Kom naar Celil Citybike!*

Reparaties dezelfde dag uitgevoerd!!!

**Kom naar:
Voorstraat 24
3512 AH
Utrecht**

Ook op zondag geopend!

***Celil CityBike, uw fietsspecialist in
hartje Utrecht***

Lieve PAPpers,

We zijn alweer toe aan de laatste PAPeras van dit jaar! Ook voor deze uitgave hebben we weer hard ons best gedaan, zodat we jullie zoveel mogelijke leuke, interessante en vakgerelateerde stukken kunnen aanbieden! In tegenstelling tot de eerste PAPeras van dit jaar (over internaliserende problematiek), staan deze keer de externaliserende problemen centraal. In deze PAPeras lees je onder andere over het leven met een conversiestoornis, externaliserende problemen in het onderwijs en vind je uiteraard ook weer een leuke zelftest!

Wij hebben als commissie het afgelopen jaar met veel plezier gewerkt aan de PAPerassen en hebben door het werken aan de PAPeras ook een boel nieuwe, interessante kennis opgedaan over ons vakgebied. Hou jij er ook van om je te verdiepen in actuele zaken in de pedagogiek en vind je het leuk om stukjes te schrijven? Schrijf je dan aan het eind van dit jaar of aan het begin van het nieuwe jaar in voor de PAPerascie!

Voor de laatste keer dit jaar wens ik jullie namens de gehele commissie veel leesplezier toe!

Liefs,
Sophie de Haas van Dorsser
Voorzitter PAPerascie 2016-2017

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inhoudsopgave	4
Leven met een conversiestoornis	5
Opvoeden met een uitdaging	7
MOV: Radicalisering	10
Ervaringsverhaal: signalering misbruik	11
Alumnus aan het woord	13
NVO: Jeugdzorg	15
NVO: Onderwijs	17
Zelftestje: Hoe impulsief ben ik?	20
NVO: Gehandicaptenzorg	22
NVO: GGZ	24
Interview: FAS Stichting Nederland	26
Feitjes...	29
...en actualiteitjes	32
De straat op: veiligheid in Utrecht	34
MOV: Sociale Veiligheid	36
Narcisme	38
Omgaan met probleemgedrag op de TSO	41
Video Hometraining	43
Leontienhuis	44
Lezing verslaving: Wij zijn BROER!	45
Workshopmiddag	46
Pubermind 1	46
Pubermind 2	47
De invloed van muziek	48
JIM-Methodiek	48
NO KIDDING	49
Lezing sekswerkers	50
Lustrumsymposium Online!	52
Excursie Wilhelmina Kinderziekenhuis	54
OpleidingsAdviesCommissie (OAC)	56
Invulverhaal: Rare droom	57
Colofon	58

Leven met een conversiestoornis

Door Anoek Nooijen

Kennen jullie dat gevoel? Je hebt het zo ontzettend druk en denkt: "pff... kon ik maar gewoon even stilzitten en helemaal niks doen." Soms is dat best lekker, maar wanneer het stilzitten je op onverwachte momenten overkomt en je er niks tegen kunt doen, is het best vervelend.

Ik zal me even aan jullie voorstellen. Mijn naam is Anoek en ik ben 21 jaar. Ik woon al bijna 4 jaar in Tilburg, waar ik studeer aan de lerarenopleiding Spaans. Dit doe ik met heel veel plezier. Daarnaast werk ik in de weekenden op een camping in Asten, waar ik lid ben van de Reddingsbrigade. Verder ben ik iemand die graag sport en gezellig een bakkie koffie drinkt met vrienden. Een prima leventje, wat dat betreft, totdat op dinsdag 20 september 2016 alles veranderde...

Het was een warme nazomermiddag, zoals we die wel meer hadden in september vorig jaar. Ik was op school en had van 14.10 tot 15.10 tussenuurtje, waarna ik van 15.10 tot 18.00 uur Taalvaardigheid moest volgen. Toen het college voor het tussenuur voorbij was, ging iedereen gelijk in het zonnetje zitten, iedereen behalve ik. Ik ging naar het toilet, alleen. Het toilet was nou eenmaal de enige plek waar ik mezelf kon zijn, waar ik kon huilen als dat nodig was. Ik voelde me zo slecht.

Na een minuut of 20 kwam ik van de wc af. Ik voelde me heel vreemd, alsof ik wel op de wereld was, maar toch ook weer niet. Alles om me heen ging zo snel, terwijl ik juist heel langzaam ging. Verbijsterd waggelde ik naar buiten, waar ik naast mijn klasgenoten op een bankje plofte. Op dat moment voelde ik me zó rustig. Ik zat stil en ik deed helemaal niks. Pas enkele minuten later kwam ik erachter dat ik ook helemaal niks meer kon. Ik kon niet meer bewegen. Ik was verlamd. "Anoek, gaat alles wel goed?", vroeg een van mijn klasgenoten. Het enige wat ik op dat moment kon, was nee schudden. "Ik heb nu een overleg met een docent, maar daarna kom ik terug. Let op haar en laat haar niet alleen" riep ze tegen mijn andere klasgenoten. Ik merkte dat mijn andere klasgenootjes niet zo goed wisten wat ze moesten doen. In het begin stelden ze wel wat vragen, maarja... ik schudde en knikte alleen maar wat en verder kwam er weinig respons uit. Op een gegeven moment werd ik dus maar met rust gelaten. Daar zat ik dan, alleen...

Na een half uur gingen we naar de les Taalvaardigheid. Hoe ik ben opgestaan, dat kan ik me niet meer herinneren, maar het lukte me om te waggelen, dus al waggelend door de school ging ik met mijn klasgenootjes mee naar de les, waar we in groepjes een spreekopdracht gingen doen. Op dat moment realiseerde ik me dat niet alleen mijn bewegen weg was gevallen, maar ook mijn capaciteit om te kunnen spreken. Ik kon me niet meer uitdrukken. Ik kon alleen nog maar zitten en staren en het besef daarvan is ontzettend vreemd. Zo lag naast mij mijn telefoon, waarvan ik wist dat deze in de oplader moest, maar daar bleef het bij. Het enige wat ik kon, was naar mijn telefoon staren en denken: "hij moet in de oplader". Maar mijn armen legden mijn telefoon niet in de oplader en mijn mond vroeg niet aan een klasgenoot of hij de telefoon in de oplader kon doen, dus het mobieltje bleef liggen, zo stil als ik op mijn stoel bleef zitten.

Na een uur levenloosheid veranderde er iets. Dat voelde ik. Ik voelde dat ik me een beetje kon bewegen en merkte dat ik me kon uitdrukken. Ik greep de kans om te vertellen dat ik niet kon praten: "K-kan niet.... praten..." stamelde ik uit, waarop het klasgenootje dat zich eerder al zorgen om me maakte, gelijk mijn huisarts belde.

“Een conversiestoornis”, dat was wat de huisarts zei. Ze belde mijn psycholoog op, die ook gelijk opmerkte dat er iets niet goed ging. Oké, leuk zo'n medische term... Maar wat is dat dan, een conversiestoornis? Blijkbaar is het een psychische stoornis die optreedt bij heftige stress, angst of woede. Je hersenen schakelen je lichaam uit om als ware een beetje op te laden. Je kunt denken: ik wil mijn arm optillen, maar je arm blijft hangen terwijl er niks mis is met je hersenen. Op de MRI-scan is geen afwijking te zien. Na een kleine 5 uur sloom en sprakeloos zijn, veranderde er weer iets. Ik kan niet benoemen wat het is, maar ik voelde het veranderen. Het was voorbij! Ik bewoog weer normaal en kon weer normaal spreken.

Het gekke is, hoe lang 5 uur niets kunnen doen ook duren, voor mij ging de tijd heel snel. Het was zo voorbij. Althans... dat dacht ik. Helaas had ik het niet bij het rechte eind, want een maand later kwam het terug. Ik viel weer uit, uit het niets. En ook bij die keer bleef het niet. Één keer in de 3 a 4 weken blijft me dit gebeuren. Ik raak op de meest willekeurige momenten, wanneer ik niet met een concrete activiteit bezig ben, verlamd. En dan is het wachten... 3... 4... 5 uur.

Veel mensen in mijn omgeving weten er inmiddels van, want ik zou maar eens aan het trainen zijn bij de Reddingsbrigade en dan verlamd raken. Heel leuk 24 zwemdiploma's, maar als ik niet kan zwemmen, verdrink ik. Dat zoveel mensen uit mijn omgeving het weten, is wel fijn, omdat ik gewoon enorm afhankelijk ben als dit gebeurt. Mensen moeten me optillen en helpen met gaan zitten, mijn eten in kleine stukjes snijden, me aan of uitkleden, want op het moment dat ik een conversie heb, is er niets wat ik echt zelf kan

Gelukkig heb ik gedurende het afgelopen jaar geleerd dat de mensen uit mijn omgeving het niet erg vinden om me te helpen, waardoor ik tegenwoordig ook beter om hulp durf te vragen als ik een conversie krijg en daar ben ik heel blij om. Ik heb het namelijk ook wel eens meegemaakt dat ik meer dan een uur alleen heb gezeten en dat een groepje mensen me minstens drie keer voorbij is gelopen zonder ook maar iets door te hebben. Dat was echt naar. Ik hoop dat nooit meer mee te maken.

Overigens heeft heel dit gebeuren ook nog positief toekomstbeeld en dat is dat je zo snel als je de conversiestoornis kunt krijgen, er ook weer vanaf kunt komen. Met de psycholoog ben ik druk bezig met achterhalen wat maakt dat ik zo nu en dan uitval. Als we dat weten, kunnen we de oorzaak aanpakken en hopen dat het gevolg op die manier wegblijft. Echter hebben we op dit moment helaas nog geen enkel idee hoe het kan dat dit telkens gebeurt.

Voorlopig zal ik er dus mee moeten dealen dat ik zo eens in de 3 a 4 weken uit de running ben, maar met het idee dat je van een conversiestoornis af kunt komen, zie ik de toekomst positief tegemoet. Ik ga er gewoon het beste van maken, meer kan ik niet doen!

Opvoeden met een uitdaging

Door Ivette

Mijn naam is Ivette, 31 jaar oud. Ik woon samen met mijn gezin in een klein dorp. Dit dorp met 1800 inwoners maakt deel uit van een gemeente in Noord Brabant. Mijn gezin bestaat uit mijn partner (36 jaar), mijn zoon (4 jaar) en mijn dochter (2 jaar). Naast de zorg voor mijn gezin werk ik 24 uur per week als projectleider bij een agrarisch opleidingscentrum en volg ik een Masteropleiding. Om de balans in dit drukke bestaan te houden, wandel ik één avond per week met een aantal buurvrouwen, ga ik graag met mijn partner een hapje eten en spreek ik regelmatig af met vriendinnen. In het volgende stuk vertel ik over de ontwikkeling van mijn zoon Cas en de problemen die daarbij zijn voorgevallen. Zijn gedrag en met name de woede aanvallen hebben impact op ons dagelijks leven.

De ontwikkeling van Cas

Cas' zijn eerste levensjaar is zonder problemen verlopen. Hij was een hele tevreden, blij en ondernemende baby. Er waren toen ook helemaal geen zorgen rondom zijn ontwikkeling, deze was gemiddeld. Cas lachte altijd. Hij at goed en was enorm ondernemend. Zo zat hij al toen hij 6 maanden was en met 9 maanden stond hij al in de box. Op zijn eerste verjaardag had hij al zijn eerste stapjes gezet. In zijn tweede levensjaar had hij forse driftbuien en hoofdbonken welke met begeleiding vanuit Triple P en verbetering van zijn spraak-taalontwikkeling onder controle zijn gekregen. Ook hier is de motorische ontwikkeling vlot verlopen. Hij hoefde maar een tractor of een driewieler te zien en hij zat er meteen op. De taalontwikkeling verliep langzamer wat voor frustratie bij Cas zorgde.

Toen Cas twee jaar oud werd, is zijn zusje geboren. In dit eerste half jaar ging het heel erg goed met Cas. Daarna kwamen de klachten (de driftbuien en hoofdbonken) weer terug. In die tijd is er ook begonnen met het afplakken van zijn linker oog i.v.m. de behandeling van een lui oog.

Trage verwerkingssnelheid

Het GGZ heeft een intelligentietest bij hem afgenomen om te onderzoeken of de hypothese, van een discrepantie tussen het verbaal en het perfoormaal vermogen, klopte. Dit bleek niet zo te zijn en door zijn harmonisch profiel kon zijn IQ worden vastgesteld op 119. Echter zag de orthopedagoog tijdens het onderzoek dat Cas een tragere verwerkingssnelheid had. Cas reageert traag op opdrachten en heeft tijd nodig voor het maken van overgangen tussen de taken. Dit kon nog niet officieel worden gediagnosticeerd in verband met zijn 3,2 jarige leeftijd van destijds.

Daarnaast heeft Cas gemakkelijk een eigen idee in zijn hoofd over hoe hij de dingen wil en kan een eigen idee moeilijk loslaten. Verder is Cas vanwege articulatieproblemen niet altijd goed te verstaan voor de onderzoeker.

Ook is er voor het onderzoek nog gesproken over de diagnose autisme, maar dit werd door ons, de ouders, niet herkend. Uit onderzoek blijkt dat er sprake is van adequate contactname. Cas is voldoende gericht op de onderzoeker en ze hebben gedeeld plezier. Omdat het profiel niet overeenkomt met contactgestoord, wordt er geen autisme gediagnosticeerd. Wel is er afgesproken om deze hypothese te blijven onderzoeken, omdat deze later alsnog tot uiting zou kunnen komen. Cas is namelijk een 'slim mannetje' (IQ 119). Hierdoor zou hij zich ook gewenst gedrag aangeleerd kunnen hebben. Naarmate hij ouder wordt, wordt er meer van hem gevraagd en kan hij 'door de mand vallen'.

Gevoelens moeder

Ik vond het lastig om met deze temperamentvolle jongen om te gaan, die bij frustraties meteen boos werd en zich helemaal afsloot. Dat was erg lastig, want tijdens deze momenten werd hij zo boos dat je niet bij hem mocht komen, maar ook niet bij hem weg mocht gaan. We hebben toen van alles geprobeerd. Zo heb ik hem als hij boos werd naar zijn kamer gebracht. Ik vertelde hem dan dat hij best boos mocht zijn, maar dat hij dat dan maar even op zijn kamer moest doen. Op het moment dat hij dan op zijn kamer was sloopte hij zijn hele kamer. Alles werd van de muur getrokken, de kledingkast werd leeggemaakt en de slaapkamerdeur werd beschadigd. Hij heeft zelfs een keer zijn nachtkastje van de trap naar beneden gegooid. Daarnaast hebben we geprobeerd het gedrag te negeren. Dit leverde ook niks op. Uiteindelijk wist ik echt niet meer wat ik moest doen. De situatie kwam steeds vaker voor en ik voelde me ook niet gehoord. Cas deed dit vooral thuis waar hij zich het veiligst voelde. Als ik het met mijn moeder had over mijn zorgen, dan zei ze: "Ach het is een kind, dat hoort erbij".

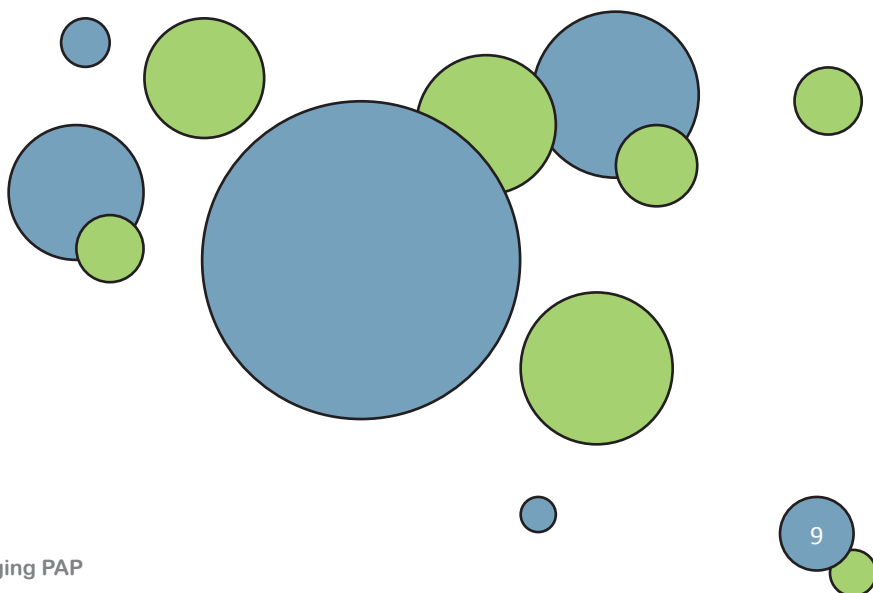
Eind april 2016 heb ik het consultatiebureau gebeld en aangegeven dat ik niet meer wist wat ik moest doen. Zij vroegen mij toen: "Is het zo erg dat je hem dadelijk iets gaat aandoen?". Ik zei toen nee, maar dacht ja. Ik heb toen een afspraak met ze gemaakt voor een week later. Een uur later heb ik ze terug gebeld en verteld dat het echt niet meer ging. Ook heb ik mijn partner gebeld. Die is op dat moment ook van zijn werk naar huis gekomen. Twee uur later zat er een medewerker van het consultatiebureau aan onze keukentafel en hebben we met elkaar een plan gemaakt. Het voelde ontzettend fijn om gehoord te worden.

Eerst is Cas onderzocht door een kindergoedtherapeut om zijn prikkelverwerking te onderzoeken. Hier kwamen geen resultaten uit. Aan de ene kant fijn, aan de andere kant wisten we nog steeds niet wat te doen. We zijn toen doorverwezen naar de GGZ, maar door de langere wachttijd hebben we er zelf voor gekozen om Cas ook te laten behandelen door de Osteopaat. Deze vier behandelingen waren heel bijzonder. De osteopaat gaf aan dat Cas spanning opbouwde en dit terug te zien/voelen was in zijn buik, voorhoofd en handen. Tijdens de behandeling zelf uitte dit zich ook. Het voelde heel dubbel om dit te doen. We zagen namelijk dat het iets met Cas deed, maar het is niks wetenschappelijks. Dit maakte dat we twijfelden of we het goede deden. Daarnaast had hij natuurlijk al flink wat polonaise aan zijn lichaam doorstaan.

Na een wachttijd van ongeveer een maand konden we bij de GGZ terecht. Hier worden we nog steeds begeleid door een maatschappelijk werkster en een psycholoog. Dit traject ervaren we als grondig, effectief, spiegelen en kijkend vanuit het kind. Niks dan lof dus. De begeleiding van het traject is vooral gericht op de ouders. Dat wil zeggen dat Cas twee keer mee is geweest. Een keer ter kennismaking en een keer voor onderzoek. Hierna heb ik maandelijks samen met mijn partner gesproken met de maatschappelijk werker over hoe we Cas het beste kunnen begeleiden. Door de tips en adviezen in ons leven toe te passen, gaat het veel beter met Cas. Zo ondernemen we bijvoorbeeld maar één keer per dag iets groots en analyseren we de dag voor het slapen gaan met elkaar.

Hoe is het nu?

Cas gaat sinds twee weken fulltime naar school. Dit vraagt al veel van een gemiddeld kind. Van Cas vraagt het enorm veel. Zo komen zijn woede aanvallen weer terug, heeft hij 's nachts weer paniekaanvallen en plast hij weer in zijn broek. We hopen dat het gewoon een fase is waar hij net als ieder ander kind gewoon doorheen moet en niet dat we hem overvragen met het type basisschool dat we voor hem hebben gekozen. De tijd zal het leren....

Niet ouders, maar ontspoorde zoektocht identiteit aanleiding tot radicalisering

Door Wietske de Lange

In hoeverre wordt radicalisering beïnvloed door de opvoeding en reacties van ouders, familie en andere opvoeders? 'Niet of nauwelijks', stelt hoogleraar Pedagogiek Micha de Winter van de Universiteit Utrecht in het internationale onderzoeksrapport *Formers & Families*. 'Veel belangrijker in het proces naar radicalisering is de zoektocht naar identiteit van de jongere.' De resultaten van het onderzoek, uitgevoerd in opdracht van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid met medefinanciering van de EU, zijn op 13 oktober 2015 gepresenteerd tijdens een gelijknamige conferentie in Amsterdam.

Onder leiding van de Utrechtse pedagogen Micha de Winter en Stijn Sieckelinck hebben Nederlandse, Britse en Deense wetenschappers voor het eerst onderzoek gedaan onder gederadicaliseerde jongeren zelf én hun familie. In de drie landen namen de onderzoekers zo'n zestig interviews af met deze jongeren en hun familie. De Winter: 'Uit onze onderzoeksgegevens blijkt, in tegenstelling tot wat vaak wordt gedacht, dat ouders maar zelden de rechtstreekse aanleiding voor radicalisering zijn. Ook hun rol bij deradicalisering is klein.' De pedagogen benadrukken wel dat het gezin van belang is bij de zoektocht van jongeren naar hun identiteit en hun plaats in de samenleving: 'Samen met bijvoorbeeld school, kerk of moskee is dat de plek om identiteit te vormen.'

GROTE GATEN

Juist op het gebied van die identiteitsontwikkeling vallen grote gaten, stellen de onderzoekers. Terwijl in de samenleving het debat over identiteit steeds heftiger wordt gevoerd, kan de zoektocht naar identiteitsontwikkeling bij jongeren makkelijk ontsporen. De Winter: 'En waar de opvoeders dan niet in kunnen voorzien, wordt geleverd door radicale groepen: een duidelijke identiteit, houvast, een duidelijk doel en het gevoel ergens bij te horen.' De onderzoekers adviseren dan ook beleid en actie op deze gebieden. Sieckelinck: 'De pedagogische coalities tussen ouders, scholen en andere betrokkenen moeten versterkt worden. Samen kunnen zij beter het morele gezag bieden waar deze jongeren en de samenleving behoefte aan hebben.' Ook op het gebied van onderwijs en ondersteuning valt winst te behalen. De onderzoekers pleiten bijvoorbeeld voor lessen om 'vreedzaam te leren vechten': onrecht aan de kaak stellen en daarbij anderen in hun waarde laten.

UNIEKE ONDERZOEKSGROEP

Het unieke van dit onderzoeksproject is de ondervraging van de extreem moeilijk bereikbare groep: de voormalig radicalen zelf, en hun familie. De onderzochte groep jongeren liep uiteen van rechts- tot linksradicaal en van dierenactivist tot moslimfundamentalist. Met de ongeveer zestig interviews in de drie landen mag de steekproef niet representatief genoemd worden. Maar dit onderzoek levert wel een aantal verrijkende inzichten op die van groot belang kunnen zijn voor een beter begrip van radicaliseringsprocessen en de ontwikkeling van sociale, pedagogische en beleidsmatige reacties daarop.

Ervaringsverhaal: Signalering misbruik

Door Marjolein

Marjolein is leidster bij een peuterspelzaal. Hier begeleidt ze verschillende kinderen. Een specifiek verhaal heeft bij ons voor kippenvel gezorgd, dus wij hebben haar gevraagd of ze dit verhaal op papier wilde zetten, zodat jullie dit ook zouden horen.

Toen Pleun bij ons in de groep kwam, was het meteen een meisje dat op viel. Ze was heel druk en heeft een visuele beperking. Door het gedrag wat Pleun in de groep liet zien, kregen wij twijfels of wij een positief advies zouden geven om haar naar de basisschool door te laten stromen. We hebben dan ook onze observaties van Pleun doorgesproken met haar ouders. In overleg met hen hebben we de intern begeleider (IB'er) van de school en de wijkverpleegkundige ingeschakeld om ons te begeleiden. De IB'er is komen observeren met de vraag of Pleun wel op de basisschool zou passen. In deze tijd begonnen er steeds meer aanwijzingen te komen die mijn onderbuikgevoel alleen maar bevestigde. Ik durfde er eerder niet aan te denken, maar de signalen wezen toch enigszins op seksueel misbruik. Gaandeweg veranderde het gedrag van Pleun steeds meer en meer. Maar wat is het dan precies? Dat was nog lastig om de vinger op te leggen en uit te spreken. Het laatste waaraan je wilt denken is aan seksueel misbruik.

Pleun begon steeds meer met de pop te spelen. Haar spel was totaal niet iets wat bij een driejarig kind zou passen. Zij pakte de pop bijvoorbeeld beet en hield het flesje bij de vagina van de pop. Daarnaast sprak ze ook heel troostend tegen de pop: "Het komt wel goed meisje, rustig maar" en andere gelijksoortige uitspraken. Dit deed ze niet alleen bij de pop, maar ook bij andere kinderen. Ook bij het verschonen viel het steeds meer op dat Pleuns vagina ingang rood was. Ze hield haar benen stijf dicht, werd verdrietig, paniekerig en noemde namen en dingen. Op dit moment werd het voor mij steeds meer en meer duidelijk dat ze seksueel misbruik wordt.

Wanneer het voor mij aardig duidelijk was, kwam het moment dat ik het voor het eerst uitsprak. Ik had de feiten die ik zelf opgemerkt had op een rijtje gezet. Daarna heb ik mijn verdenkingen en gevoelens besproken met mijn collega, zij zag het echter niet zoals ik het zag. Ik kon alleen dat onderbuikgevoel maar erg moeilijk negen. In deze tijd kwam de wijkverpleegkundige op de groep tijdens een koffieuurtje. De ouders weten dat ik in contact ben met haar. Zij vertelde me dat het gezin ook bekend was bij haar. Ik heb met haar besproken wat ik gezien en gehoord heb en ik heb mijn onderbuikgevoelens naar haar uitgesproken. Zij vertelde me dat ik altijd contact met haar kon opnemen wanneer ik vragen had of waarmee er dingen tot uiting kwamen tijdens het spelen. Zo kon ik mijn vragen stellen en in ieder geval mijn verhaal met iemand delen. Alleen al de onderbuikgevoelens hebben, heeft zo'n grote impact. Je bent er heel vaak mee bezig en alles aan het overdenken.

Uiteindelijk komt dan toch het moment dat ik er niet meer onderuit kwam en dat ik het voor mijn gevoel toch echt bespreekbaar moest gaan maken bij de ouders. Ik had in mijn hoofd al vaak geoefend op het gesprek en de verwoording van de feiten, maar op het moment zelf blijkt het toch zo moeilijk! Op een vrijdagmorgen heb ik mijn moed verzameld en Pleuns moeder vertelt over de dingen die me waren opgevallen. Ik vertelde haar van het verschonen, het spelen met de pop en de troostende woorden die ze gebruikt bij de pop, maar ook bij de kinderen die ze troostte als ze verdrietig waren. Ik vroeg aan haar moeder of ze dingen herkende van Pleun in mijn verhaal. Pleuns moeder schrok hier heel erg van en zei dat ze zo alert was dat het Pleun niet zou gebeuren. Misbruik was namelijk al meerdere malen in het gezin voorgevallen, vertelde ze.

Het gesprek verliep gelukkig wel vlot. Het hele weekend ben ik in gedachten geweest met het verhaal van Pleuns moeder over de meerdere keren dat er al seksueel misbruik in het gezin is voorgevallen. Dit was voor mij het punt dat het wel helder was dat ik het niet mis had. Ook mijn collega was alerter geworden en geloofde mijn woorden, feiten en gevoel. In principe heb ik dit alleen opgepakt en ben ook blij dat ik doorgepakt heb, hoe moeilijk dat het ook was. Ik wilde dat het ging stoppen voor Pleun.

De dinsdag na ons gesprek kwamen de ouders van Pleun bij me en vroegen of ik even tijd had. Op dit moment dacht ik, ohoh, ze hebben het toch niet zo fijn gevonden dat ik het benoemd heb. Er stak onmiddellijk een schuldgevoel bij mij de kop op. Ik nam hen mee naar een rustig lokaal waar we niet gestoord zouden worden. Toen Pleuns moeder mijn verhaal van vrijdag beaamde, voelde ik de grond wegzakken onder mijn voeten. Je ziet haar vader en moeder breken en zelf sta je machteloos en met je mond vol tanden. Het is onbegrijpelijk en niet onder woorden te brengen.

Pleuns ouders vertelde me dat Pleuns broertje van negen jaar oud haar heeft misbruikt. Meteen gingen er bij mij alarmbellen rinkelen, een broertje van negen jaar oud, dat kan toch helemaal niet. Ik heb doorgevraagd bij hen en het blijkt dat het broertje op zijn beurt ook is misbruikt door een oudere broer van dertien jaar oud, wie op zijn beurt ook misbruik heeft doorgemaakt. Verschrikkelijk en ongelofelijk dat dit kan!! Samen hebben we besproken wat de volgende stappen zouden zijn. Het gezin had al een begeleider toegewezen gekregen. We hadden al een afspraak ingepland met de wijkverpleegkundige en de school, nu zou ook de begeleider hierbij aansluiten.

Het broertje zit op dezelfde school waar wij met de peuterspeelzaal zijn gevestigd. Het is door school ook meteen opgepakt en Ties, het broertje, heeft ook meteen hulp gekregen. Al met al was er meteen een hele consternatie rondom het gezin ontstaan. Pleuns ouders vertelde ons dat Pleun en Ties op een kamer slapen, dit mocht niet meer natuurlijk. Daarnaast gingen Pleun en Ties voor deze tijd ook samen in bad. Ik vraag me dan af, hoezo ben je alert op het misbruik zoals ik hierboven beschreef? Rare situaties en vreemde opvattingen van ouders staken de kop op. Het zet me allemaal echt aan het denken. Ik heb het seksueel misbruik bespreekbaar gemaakt. Ik hoop van harte dat het niet meer gebeurd bij Pleun, maar zeker ben ik er nog steeds niet van.

Dan komt de leeftijd vier steeds dichterbij en het was onlangs wel duidelijk geworden dat Pleun niet zou passen op regulier basisonderwijs. Het moment van loslaten en afscheid nemen, het uit het oog verliezen nadert. Vooral het loslaten is lastig, omdat ik niet zeker ben of Pleun veilig is in het gezin. We hebben met school bekeken of we een melding zouden doen. Uiteindelijk is Pleun naar een medisch kinderdagverblijf gegaan en heeft hier de nodige therapie e.d. gekregen. Een goede zet.

Alumnus aan het woord: Het combineren van studie en passie

Door Tim van Asdonck

Tijdens mijn studie Pedagogische Wetenschappen aan de UU, en vooral in mijn masterjaar (Maatschappelijke Opvoedingsvraagstukken), begon ik steeds meer in contact te komen met, en me te verdiepen in hoe mijn studie te linken was met wat mij als persoon aanspreekt: mijn passie voor skateboards. Ik besteedde een hoop van mijn studietijd in het creëren van een theoretisch framework waarin skateboards als middel dient om positieve ontwikkeling van at-risk jeugd te stimuleren.

Het idee is dat de skateboard omgeving als alternatieve educatie omgeving kan dienen om te werken aan normen, waarden en life skills die inherent zijn aan de activiteit. Om wat voorbeelden te geven: bij normen kun je denken aan rekening houden met elkaar en elkaar aanmoedigen in de activiteit, aangezien het een non-competitief karakter heeft (pleasure & participation in plaats van power and performance). Bij waarden kun je denken aan een nadruk op respect en eigenaarschap, aangezien skateboards een ongeorganiseerde sport is waarin de deelnemers zelf de activiteiten en de sociale omgeving vormgeven. Tot slot kun je bij life skills denken aan het werken aan veerkracht (resilience). Het beoefenen van de sport bestaat uit vallen en opstaan en constant falen. Je leert door te falen, maar nog belangrijker: door weer op te staan. Je leert dat wanneer je echt iets wilt, je net zo lang moet blijven opstaan tot het lukt. Goed, ik kan de rest van de PAPeras wel vullen met hoe skateboards op een positieve manier sociale en persoonlijke ontwikkeling kan stimuleren, maar dat is niet wat mij werd gevraagd om over te schrijven.

Wat mij wél gevraagd werd, is om een stukje te schrijven over de praktijk! In oktober 2016 bevond ik mij ineens voor een half jaar in Palestina om een skatepark project bij een weeshuis (kinderen tot 15 jaar) te gaan managen. Tussen alle slonzigheid en ongeorganiseerdheid van de organisaties waarvoor ik ging werken door, was ik dolgelukkig dat ik de kans had mijn uitgebreide theorieën in de praktijk te brengen. Met al mijn complexe ontwikkelingsideeën liep ik al snel tegen een onvoorziene dikke muur aan: het ontbrak deze kinderen vrijwel compleet aan respect voor autoriteit en het was een totaal andere cultuur. Ik was gewend om Nederlandse kinderen skateles te geven, die braafjes naar alles luisteren wat je zegt. Niet alleen ontbrak het de meeste kinderen compleet om te luisteren naar iemand anders die je vraagt of vertelt iets te doen, ook was het hier veel meer nodig om als autoriteitsfiguur op te treden. Ede kinderen hielden geen rekening met elkaar, gunde elkaar niets en waren alleen voor zichzelf aan het skateboards. Dit leidde vervolgens tot de nodige frustraties, ruzies en uiteindelijk vechtpartijen in het skatepark. Het voelde vrij machteloos om in zulke situaties geen respect voor je autoriteit te krijgen, dus ik moest vaak hardhandig ingrijpen, want luisteren naar 'stop' gebeurde gewoon niet. De kinderen maakte spelletjes van mijn grenzen opzoeken en ik had niets om het in toom te houden: ik was alleen in het skatepark met soms 30 kids en sancties opleggen werkt niet als ze je autoriteit toch niet respecteren. Een dag niet komen leverde niet meer respect of gehoorzaamheid op, maar resulteerde in nog meer spanning en wanorde omdat ze op die manier een dag minder hadden kunnen skaten en dus des te meer het gevoel hadden een skateboard en zoveel mogelijk tijd erop voor zichzelf te verzekeren. Het vergde veel geduld, kalmte en energie om dit dag in dag uit vol te blijven houden. Ondanks dit, en het zwaar moeten bijstellen van mijn verwachtingen en doelen, was ik vastbesloten om er iets van te willen maken. Maar hoe?

Met de tijd, door veel buiten het skateboarden met de kids om te gaan en hen en hun cultuur beter te leren begrijpen, begon er zich langzaam een fragiele vertrouwensband te vormen. De grootste troublemaker en 'ringleader' was me het meest aan het testen, maar tegelijkertijd ook het meest aan het aftasten op toe nadering. Door een band

met hem tot stand te brengen, werd alles ineens een stuk makkelijker, aangezien de rest van de kinderen vaak zijn voorbeeld volgde. Na twee maanden had ik eindelijk iets van een werkbare basis om vanuit te werken: het vertrouwen met de kinderen groeide en ze begonnen zowaar naar me te luisteren, waardoor ik eindelijk aan de sociale omgeving van de skateboard activiteit kon werken. Ik maakte een beloningssysteem voor kinderen die zich de hele dag goed hadden gedragen en grappig genoeg werkte dit het beste op de meest impulsieve kinderen die altijd in gevechten zouden komen. Het was erg grappig om te zien hoe erg ze zich soms moesten inhouden en mij een blik toe konden werpen om even erkenning te krijgen in dat het goed was dat ze zich inhielden (of soms gewoon om te kijken of ik het zou zien als ze zich niet konden inhouden). Na drie maanden ging ik voor een visa-run terug naar Nederland en had ik de laatste twee weken geen gevechten meer gehad. Toen ik na een maand terug kwam deed ik niet meer aan het beloningssysteem, in de hoop dat ze de gedragsnormen hadden geïnternaliseerd. Het was weer even wennen voor ze om mij weer aanwezig te hebben, maar we konden snel genoeg weer oppikken waar we waren gebleven. De sociale omgeving werd steeds meer supportieve en de kinderen begonnen rekening met elkaar te houden, elkaar ruimte te geven en samen te spelen. In de laatste maand liet ik de verantwoordelijkheid over het skateboarden elke dag in handen van één van de kids, die deze verantwoordelijkheid met grote trots droegen. Het verschilde wel per kind of de anderen volledig gehoorzaamde of dat mijn ondersteuning nodig was. In ieder geval kon ik eindelijk op een kalme en rustige manier het skateboarden begeleiden en besepte ik pas de laatste dagen hoeveel energie het project me daarvoor eigenlijk had gekost. Ik was hierna nog een maand in Palestina, om bij een ander skateboard-ontwikkelingsproject te werken, waar ik de kinderen uit het weeshuis voor een dagtrip naar toe wist te brengen. Het was prachtig om ze nog steeds op een positieve manier met elkaar om te zien gaan en gewoon fijn samen te kunnen zien skaten. Hoewel het een goed vermoeiend proces is geweest, is het ontzettend bevredigend om uiteindelijk resultaten naar voren te zien komen. Ik ben daarom vanuit Palestina naar Peru gevlogen om daar aan het volgende project te werken, waar ik nu net aan ben begonnen. Wie had dat kunnen bedenken toen ik aan mijn studie begon! Ik ben in ieder geval ontzettend benieuwd wat voor verhaal ik na negen maanden hier kan vertellen!

Kindermishandeling

Door Eva Bassa

De laatste tijd is er toegenomen aandacht voor het onderwerp kindermishandeling. Zo zie je op televisie en hoor je op de radio in toenemende mate reclamespotjes voorbij komen over het signaleren en melden van kindermishandeling. En dat is maar goed ook, want volgens de Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek (TNO) blijkt dat één op de negen kinderen het thuis moeilijk heeft. Het is dus goed dat er meer aandacht voor is, maar hoe doe je dat nou eigenlijk wanneer je als professional kindermishandeling tegenkomt in de praktijk?

Definitie kindermishandeling

Kindermishandeling is volgens de Jeugdwet 'elke vorm van voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel'.

Er bestaan verschillende vormen van kindermishandeling. Zo wordt er onderscheid gemaakt tussen fysieke mishandeling, psychische mishandeling, fysieke verwaarlozing, seksueel misbruik en getuige zijn van huiselijk geweld. Elke vorm brengt risico's voor het kind met zich mee.

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Sinds 1 juli 2013 is de wet 'Verplichte Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling' ingevoerd. De wet verplicht professionals tot het opstellen en gebruiken van een Meldcode met als doel om kinderen en jongeren op deze manier sneller en adequater hulp te kunnen bieden en de professionals houvast te geven.

De Meldcode is een stappenplan dat ingezet kan worden bij een vermoeden van of het signaleren van kindermishandeling. In het basismodel meldcode worden vijf stappen onderscheiden:

1. Het in kaart brengen van signalen van kindermishandeling - Hierbij is het van belang om duidelijk te hebben welke signalen er zijn voor het vermoeden van kindermishandeling en deze te noteren in het dossier van het kind of de jongere.

2. Collegiale consultatie en eventueel raadplegen Veilig Thuis - Om de signalen die in kaart zijn gebracht goed te kunnen duiden, is overleg met een collega noodzakelijk. Hierbij kan ook advies gevraagd worden aan Veilig Thuis.

3. In gesprek met cliënt en/of ouders - Openheid is belangrijk voor de relatie tussen cliënt en professional. Om deze reden is het belangrijk dat er in het stappenplan zo snel mogelijk contact wordt gezocht met de cliënt (of met zijn ouders) om de signalen te bespreken. Soms zal het vermoeden door het gesprek worden weggenomen. Dan zijn de volgende stappen van het stappenplan niet nodig. Worden de zorgen over de signalen door het gesprek niet weggenomen, dan worden ook de volgende stappen gezet. Er kan worden besloten om niet in gesprek te gaan met de cliënt en/of ouders. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer er concrete aanwijzingen zijn dat de veiligheid van de betrokkenen in het geding zou kunnen komen door het voeren van een gesprek.

Een andere goede reden om niet met de cliënt in gesprek te gaan is wanneer er verwacht wordt dat de cliënt hierdoor het vertrouwen in de professional kwijtraakt en de contact met hem/haar zal verbreken.

4. Het wegen van het huiselijk geweld of kindermishandeling - Deze stap vraagt van de beroepskracht dat hij het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling inschat, evenals de aard en de ernst van dit geweld. Bij twijfel over de risico's, de aard en de ernst van het geweld en bij twijfel over de vervolgstap moet altijd (opnieuw) advies worden gevraagd aan Veilig Thuis.

5. Beslissen: Zelf hulp organiseren of melden bij Veilig Thuis - Waar het bij deze afweging om gaat is dat de beroepskracht beoordeelt of hij zelf, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in voldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren. In alle gevallen waarin hij meent dat dit niet of maar gedeeltelijk het geval is, doet hij een melding.

Meldplicht of meldrecht?

Een verplichte meldcode is iets anders dan een meldplicht. Een meldplicht houdt in dat de professional verplicht is om een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling te melden. Dit geldt in Nederland niet, een beroepskracht is dus niet verplicht tot het melden van (een vermoeden van) kindermishandeling. Daarentegen vraagt de verplichte Meldcode van een professional om zorgvuldig en actief te handelen. Maar ook om zelf een afweging te maken in het handelen. De Meldcode biedt de beroepskracht daarbij houvast. Een uitzondering hierop is wanneer het gaat om kindermishandeling door een medewerker.

In Nederland geldt naast de verplichte Meldcode ook het meldrecht voor professionals, dit is vastgelegd in de Wet op de jeugdzorg (art. 53 lid 3). Deze wet biedt iedere beroepskracht met een beroepsgeheim of andere zwijgplicht het recht om een vermoeden van kindermishandeling te melden bij Veilig Thuis, ook als de cliënt daar geen toestemming voor geeft. Je moet als professional echter wel goed afwegen of je je beroepsgeheim doorbreekt. Hierbij kun je de volgende voorwaarden in acht nemen:

- Een cliënt, patiënt of leerling moet zich in een ernstige situatie bevinden.
- Het doen van een melding lijkt de enige weg te zijn om de situatie te verbeteren.
- De beroepskracht meent dat het doen van een melding een zwaarder belang van de cliënt, patiënt of leerling dient, dan het belang dat hij heeft bij geheimhouding.

Het is van groot belang om deze voorwaarden goed in acht te nemen bij het doen van een melding. Het meldrecht is namelijk niet vrijblijvend. Wanneer er sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling en het blijkt dat je daar als professional niet juist in hebt gehandeld, dan is justitie verplicht om een onderzoek in te stellen. Wanneer je je als professional houdt aan de Meldcode is de kans dat justitie vindt dat je onjuist gehandeld hebt minimaal.

Signaleren van het speciale kind

Door Olaf van Heuven

Gedrag, voor iedereen betekent dit iets anders. In een klas zitten verschillende leerlingen die elk weer op hun eigen manier de aandacht trekken of door hun gedrag opvallen. Dit gedrag heeft altijd een oorzaak en een functie. Daarom worden er in dit artikel enkele mogelijke oorzaken genoemd van gedragsproblemen die voorkomen in de klas en zijn weerslag hebben op de werkhouding en motivatie van kinderen.

Om aandacht van de leraar te krijgen, trekken leerlingen deze aandacht vaak op een negatieve manier. Ze doen dit op zo'n manier dat de leerkracht niet anders kan dan reageren, vaak pas wanneer de leerling zeker is dat de docent het doorheeft. Daarnaast probeert de leerling soms ook wel op een positieve manier de aandacht te trekken, echter wordt dit vaak ervaren als slijmen of uitsloven door leraren. Dit ontmoedigt het positieve gedrag en bekrachtigt het negatieve gedrag van de leerlingen.

Naast het getoonde gedrag, moet de docent de invloed van leerproblematiek niet uitvlakken als het gaat om motivatie en werkhouding van leerlingen. Erachter komen dat het steeds maar weer niet lukt of dat zij ander werk krijgen dan hun klasgenootjes kan als heel frustrerend ervaren worden door deze leerlingen. Schoolwerk en het extra werk, zoals huiswerk of een musical, kan ervaren worden als overbelasting. Om dit te ontwijken, kunnen leerlingen verschillende negatieve gedragskenmerken gaan vertonen.

Er zijn verschillende soorten gedragingen die kunnen zorgen voor motivatie of werkhoudingsproblemen. Hieronder staan een aantal problemen uitgewerkt.

Faalangst

Leerlingen met faalangst laten hun prestaties leiden door de angst om te falen. De leraar heeft bij deze kinderen vaak ook het idee dat ze beter kunnen presteren dan ze laten zien. De angst kan op verschillende manieren worden geuit, namelijk:

- Deze kinderen laten zich leiden door onzekerheid en stellen zichzelf vaak de vraag of ze het zo goed doen.
- Zij zuchten en steunen veel, kunnen snel huilen uit onmacht en komen vaak vertellen dat ze het idee hebben dat ze het niet kunnen.
- Ze hebben het idee dat ze niet zullen falen als ze maar om uitleg blijven vragen en willen altijd alles van iets afweten.
- Wanneer de kinderen niet werken, kan dit komen door angst. Dit lijkt op motivatieproblemen, maar hiervoor moet je oppassen. Probeer altijd alle signalen te zien.

Concentratieproblemen

Niet stil kunnen zitten, steeds maar weer tikken, naar buiten staren, lusteloos worden of slordigheidsfouten. Kinderen met concentratieproblemen hebben hier heel vaak last van. Energie wordt de "verkeerde" richting heen gekanaliseerd en kan ook ineens op zijn. Deze leerlingen ervaren vaak een gevoel van onmacht in plaats van onwil en kunnen aardig presteren met goede begeleiding. De volgende punten zijn kenmerkend voor kinderen met concentratieproblemen.

- Deze kinderen hebben vaak een korte spanningsboog. Ze starten goed, maar naarmate de tijd vordert, wordt de aandacht slechter. Geef deze leerlingen dan even de rust, laat ze punten slijpen of even naar het toilet gaan. Hierna kunnen ze er weer fris ertegenaan.

- Deze kinderen reageren op alle prikkels in de groep of het lokaal. Wanneer hij hierdoor afgeleid wordt, let hij vanzelfsprekend niet op zijn werk en vergeet dit. De docent kan er wel iets van zeggen, zodat de leerling weer aan het werk gaat. Dit werkt echter alleen totdat de volgende prikkel zich voordoet.
- Deze kinderen walsen over het algemeen over het werk heen. Ze werken te snel en vinden alles snel goed, waardoor er onnodige fouten gemaakt worden.

Motivatieproblemen

Sommige leerlingen ervaren niet de onmacht om te leren, maar ervaren onwil. Zij willen niet meer werken en doen alles om maar niet aan het werk te hoeven. Er kan een verschil worden gemaakt tussen kinderen die geen zin meer hebben en kinderen die gewoonweg geen zin hebben. Voor beide groepen is het gedrag hetzelfde, maar de aanpak is anders, zie hieronder.

- Kinderen die geen zin meer hebben, hadden in het verleden een betere werkhouding. Door problemen die niet gesignaleerd of aangepakt zijn is de werkzin verdwenen.
- Kinderen die sowieso geen zin hebben geven al blijk van weinig of geen motivatie in de kleuterklassen. Ze maken zich vaak heel makkelijk van het werk af en er is weinig sprake van doorzettingsvermogen.

Hoogbegaafdheid

Hoogbegaafdheid is op zichzelf geen probleem te noemen, de meeste leerlingen passen zich gemakkelijk aan in de groep en accepteren dat de leerstof voor hen makkelijk is. Er is echter wel een kleine groep die wel problemen geeft, omdat zij bijvoorbeeld geen aansluiting vinden bij hun schoolklas, begrijpen het denken van de anderen in de klas niet of worden niet begrepen door de andere kinderen. Dit kan uitmonden in isolatie van het hoogbegaafde kind, pestgedrag of agressie.

Een hoogbegaafd kind zoekt vaak zijn vrienden in lagere klassen of juist in volwassenen. Bij de jongere kinderen ontvangen zij vaak automatisch respect vanwege hun oudere leeftijd. Bij volwassenen gedragen ze zich vaak betweterig. Beide groepen bieden rust en veiligheid. Enkele kenmerken voor deze kinderen zijn:

- Lesstof is voor deze kinderen vaak niet boeiend en zorgt voor verveling. De leergierigheid wordt niet geactiveerd en de leerling krijgt geen aandacht van de leerkracht. Hij kan dan op een negatieve manier aandacht vragen. Probeer deze leerling uit te dagen met verdiepende en uitdagende opdrachten.
- Motoriek en lichamelijke ontwikkeling gaan niet gelijk met de cognitieve ontwikkeling. Motorische problemen kunnen problemen geven met bijvoorbeeld schrijven. Er bestaat dan ook de kans dat zij bang zijn om te falen.
- Sommige docenten vergeten dat een hoogbegaafd kind ook soms behoefte heeft aan instructie en laten hem te ver los in zijn taken.
- Vaak zijn hoogbegaafde kinderen heel perfectionistisch en stellen zij te hoge eisen aan zichzelf. Waak hiervoor en zorg dat de kinderen inzien dat ze goed presteren op deze manier.

Agressie

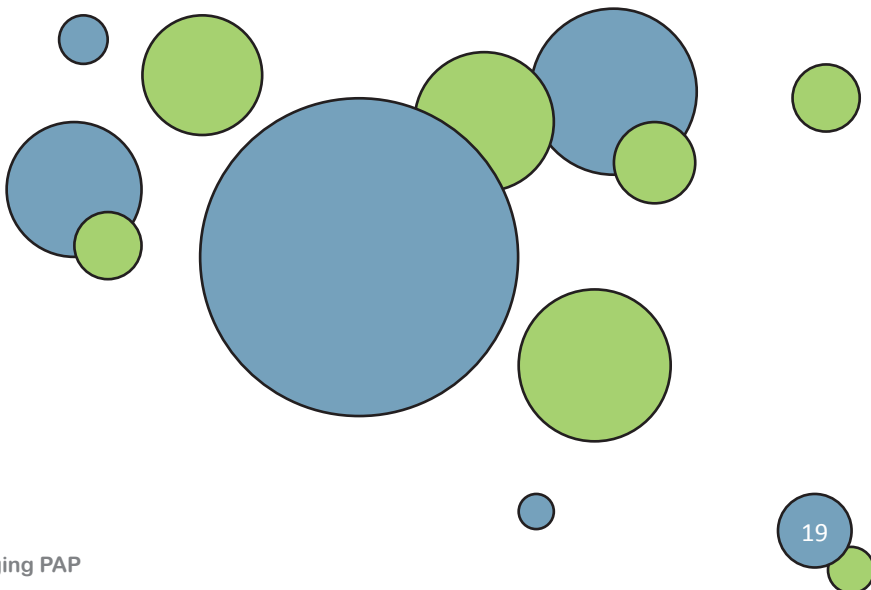
Wanneer leerlingen expres pijn of beschadigingen veroorzaken, kun je spreken van agressie. Dit kan zowel lichamelijk als geestelijk. Agressie kan in sommigen gevallen begrijpelijk zijn, bijvoorbeeld wanneer dit gedaan wordt uit zelfbescherming. Echter zijn er meer gevallen waarin het onacceptabel is, waarbij sommige gevallen heel indirect zichtbaar zijn. Dit kan bijvoorbeeld zijn wanneer de leerling bij andere leerlingen kleine irritaties opwekt die leiden tot agressie bij die kinderen.

Sociale angst

Bij deze leerlingen is de omgang in en met een groep heel lastig en uitdagend. Er missen sociale vaardigheden of de leerlingen in de klas accepteren het kind niet. Dit leidt tot angst voor het oordeel van anderen. De leerling kan zijn angst expressief (direct zichtbaar in gedrag) of instrumenteel tonen. Bij dit laatste kun je denken aan:

- Agressief gedrag: wanneer zij agressie vertonen, denken anderen niet dat het kind bang is.
- Clownesk gedrag: wanneer zij zichzelf voor gek zetten, kunnen anderen dit niet meer doen.
- Macho of madonna gedrag: zij nemen een rol aan en hopen dat anderen hierin trappen.
- Vermijden: door weg te lopen voor de groep, ontlopen ze voor hen, nare situaties.
- Pokerface: door niet te laten merken hoe ze zich voelen, krijgen ze het idee van veiligheid.

Er zijn nog zoveel meer soorten problematiek in de klas. Er kunnen genetische, medische, psychische of neurologische factoren spelen die kunnen leiden tot afwijkend gedrag. Indien er twijfel of zekerheid ontstaat over gedragsproblemen, dien je de leerling direct door te verwijzen naar een tweede-lijnsspecialist.

Zelftestje: Hoe impulsief ben ik?

Door: Eva Bassa

1. Je hebt net je bus gemist. Je moet 20 minuten wachten. Wat doe je dan?

- A. Rustig op het bankje gaan zitten.
- B. Als een malle rondjes rennen om het bushokje en om de 10 seconden op je horloge kijken.
- C. Je gaat het gesprek aan met degene naast je.

2. Als iemand op bezoek komt en zegt: Hoe gaat het met je? Wat zeg je dan?

- A. Euhmm... Geen idee.
- B. (gaat staan) Super goed! Mijn leven gaat als een raceauto (doet een raceauto na).
- C. Goed hoor.

3. Je zit een spelletje te doen. Je hebt bijna je highscore verslagen en dan ga je dood! Wat doe je dan?

- A. Je baalt en je stopt 10 minuten met spelen.
- B. Je gooit je telefoon aan de kant en stampet naar boven. Je wilt dit spel nooit meer doen.
- C. Ach, gewoon opnieuw proberen.

4. Als je een sport moest kiezen, welke vind je dan het leukst?

- A. Weet niet, ik hou niet van sporten
- B. Ik vind alles leuk, vooral waarbij ik veel mag rennen
- C. Basketbal

5. Je krijgt van je ouders te horen dat jullie volgende week naar een pretpark gaan. Hoe reageer jij?

- A. Nouja, ik doe het omdat mijn ouders er gelukkig van worden
- B. Jippie! Ik kan echt niet wachten!!
- C. Leuk, gezellig een dagje weg

6. Je verveelt je en je vriendin belt op om af te spreken. Wat is je antwoord?

- A. Nee sorry, ik heb geen zin
- B. Jaaaaaaaaa, eindelijk iets te doen!
- C. Ja, gezellig. Ik verveelde me toch al

7. Je krijgt op je verjaardag een vet cadeau, wat doe je?

- A. Oh, leuk.
- B. Je knuffelt degene van wie je het cadeau gekregen hebt en laat het aan iedereen in de kamer zien
- C. Bedankt, wat een leuk cadeau!

8. Je hoort dat je beste vriend(in) gaat verhuizen, wat vind je daarvan?

- A. Oh, best jammer.
- B. Je barst meteen in huilen uit. Wat heeft jouw leven nu nog voor zin.
- C. Je belooft dat jullie nog veel leuke dingen met elkaar blijven doen

9. Je staat op het punt om in de auto te stappen op weg naar het vakantieland.**Wat denk je?**

- A. Eigenlijk vind ik de camping waar we heen gaan niet zo leuk.
- B. Oooh, je wilde dat ik er nu al was. Waarom duurt de reis zo lang, zo lang stil zitten. Je wilt er nu zijn!
- C. Jammer dat de reis zo lang duurt, maar je hebt er zin in.

10. Je hebt ruzie met je beste vriend(in), wat doe je?

- A. Je loopt weg, even rustig worden.
- B. Je scheldt haar uit en zegt dat je haar nooit meer hoeft te zien.
- C. Je loopt boos weg en vertelt anderen over de ruzie.

11. Wat vond je van deze test?

- A. Niet echt leuk.
- B. Echt super leuk! Is er nog eentje?
- C. Leuk hoor!

Meeste A's

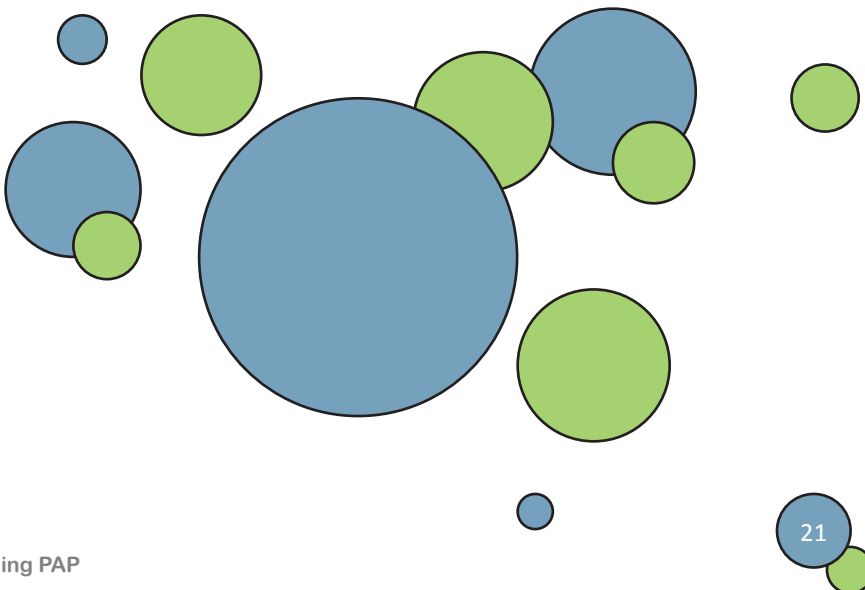
Jij bent best wel rustig van jezelf, je maakt je niet zo snel druk. Jij stresst niet zo makkelijk en je kijkt graag de kat uit de boom in een nieuwe situatie. Je bent meer introvert dan extravert.

Meeste B's

Druk? Neeneeee! Je bent totaal niet druk, ahum! Jij zit vol energie en bent altijd overal voor in. Jij wordt van werkelijk alles vrolijk, maar je kunt ook ontzettend boos zijn. Misschien moet je vaker een rondje gaan rennen om je energie kwijt te kunnen!

Meeste C's

Op sommige momenten kun jij heel vrolijk en druk zijn, maar op andere momenten pak je juist even rust. Je weet een goede balans te vinden en zo kun je je energie op een goede manier verdelen.

Weerbaarheidstraining

Door Esmée Rouvoet

Laura Rouvoet is sinds de zomer werkzaam als Begeleider Wonen bij Amerpoort. Amerpoort ondersteunt ruim 2300 mensen met een verstandelijke beperking in de provincies Utrecht en Flevoland en in 't Gooi: Van jong tot oud en van licht tot ernstig meervoudig beperkt.

Doelgroep

Laura is werkzaam op een dubbele groep. De ene groep heeft een lager IQ dan de andere groep. De cliënten hebben een lage sociaal-emotionele en/of cognitieve leeftijd, welke varieert tussen de 0-7 jaar. De cliënten zijn gebaat bij intensieve hulp en Laura vindt het erg mooi werk. Het primaire doel is inspelen op de hulpvraag van de cliënt. Deze vragen kunnen erg uiteenlopen. Er vinden op deze groep externaliserende probleemgedragingen plaats, waar op ingespeeld moet worden door de begeleiders. Het is aan hen om de cliënten te beschermen en hen veilig te laten voelen door de dag heen.

Externaliserende probleemgedragingen

Een andere term voor gedragsproblematiek is moeilijk verstaanbaar gedrag (mvg gedrag). Bij mensen met een verstandelijke beperking komt het vaak voor dat het gedrag niet direct kan worden begrepen. Het gedrag is onverwacht. Het kan voorkomen dat cliënten agressief zijn naar zichzelf of naar anderen. Met behulp van gedrag wil iemand vaak vertellen dat er iets niet klopt.

Aanpak mvg gedrag

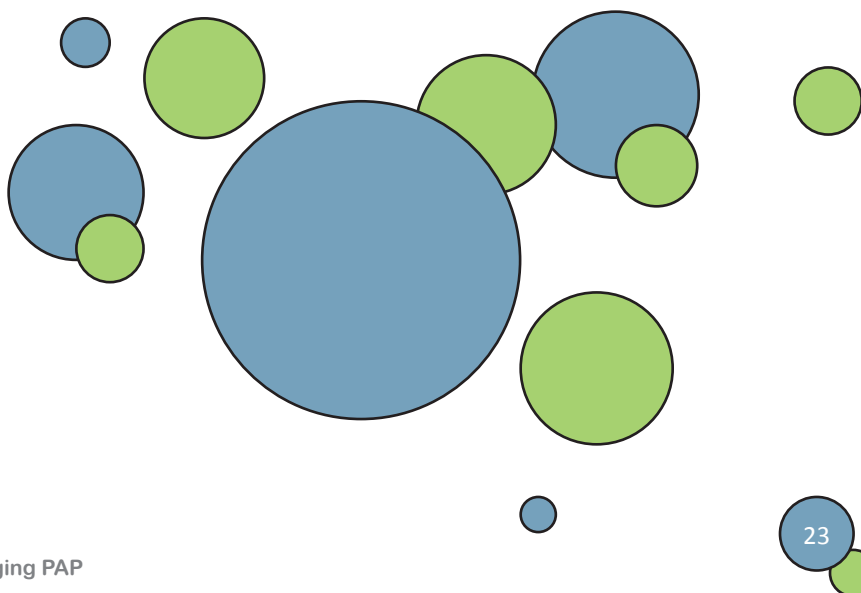
De aanpak voor agressie is niet een en dezelfde. Voor de ene cliënt werkt een strenge aanpak, bij de ander is rust een betere oplossing. Tijdens weerbaarheidstrainingen leren Laura en haar collega's verschillende technieken om met agressie om te gaan. Deze trainingen zorgen ervoor dat alle collega's dezelfde 'taal' spreken en elkaar ten alle tijden kunnen ondersteunen. Het doel is om zowel zichzelf als de cliënt te beschermen.

Zo is er bijvoorbeeld een basistechniek, waarbij wordt geleerd hoe je een cliënt op een veilige manier kunt fixeren en vervoeren (naar een veilige plek). Deze techniek wordt ingezet wanneer cliënten de controle verliezen, veel agressie laten zien en niet gekalmeerd kunnen worden. Hoe gaat dit in zijn werk? De begeleider die in de buurt is, van de cliënt die hulp nodig heeft, communiceert via de portofoon of er sprake is van code oranje of rood en hoeveel collega's er nodig zijn. Deze persoon neemt rol 1 aan en verdeelt de overige rollen onder de begeleiders die komen helpen; zij laten via de portofoon weten dat ze onderweg zijn. Alle begeleiders kennen de verschillende rollen en de taken die daarbij horen. Zo is het mogelijk om op elk moment in te stappen en een toegewezen rol op te pakken. Bepaalde 'knopjes' in het lichaam van de cliënt worden ingedrukt, waardoor het lichaam hier automatisch op reageert en de cliënt niet bezeerd hoeft te worden. Er worden codewoorden toegepast om de verschillende fases te doorlopen. Wanneer iedereen bijvoorbeeld 'vast' heeft gezegd, kan men overgaan naar de volgende stap. Uiteindelijk vindt er een bodycheck plaats: Zijn alle luchtwegen vrij en komt er geen bloed of speeksel uit de mond? Op deze manier wordt uitgesloten dat de cliënt stikt, er beschadigingen zijn of sprake is van een epileptische aanval.

Eigen ervaring

Laura en haar collega's worden 4 keer per jaar getraind. Ze geeft aan dat het fijn is om met elkaar in verbinding te staan tijdens een ingreep, iedereen weet wat hij/zij moet doen. Laura zelf is 1.60 meter, maar deze techniek maakt het mogelijk dat kleine begeleiders een groot iemand veilig kunnen fixeren en vervoeren. Tijdens de training heeft ze zelf ervaren hoe het is om 'cliënt te zijn' en de techniek zelf te ondergaan. Het voelt veilig, al ziet het er misschien niet zo uit. Er is erg goed over nagedacht en erg effectief.

Laura heeft de techniek in de praktijk nog niet hoeven inzetten. Wel is ze wel eens geschopt en geslagen door een cliënt. In deze situatie was het niet nodig om de cliënt te fixeren en vervoeren, maar was het voldoende de cliënt naar de kamer te sturen, om even los te komen van de groep en te kalmeren. De situatie leverde spanning op bij Laura, het voelde best even onveilig, maar ze weet dat het slechts een uiting van onvrede is en dat de cliënt haar niet met opzet bezeert.

De PIJ-Maatregel

Door: Marthe van de Koppel

Het Nederlandse Jeugdstrafrecht bestaat uit diverse straffen en maatregelen en kunnen soms wat verwarrend zijn. Vooral de PIJ-maatregel (Plaatsing in een Inrichting voor Jeugdigen) blijkt ingewikkeld en onbekend. In dit stuk zal de PIJ-maatregel uitgelegd worden en de rol van de orthopedagoog beschreven worden.

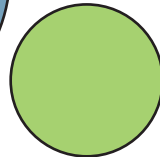
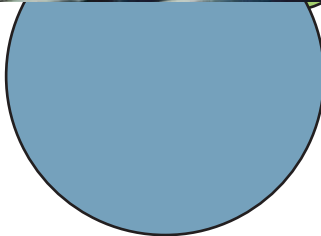
De rechter kan jongeren met een ontwikkelingsstoornis of psychische aandoening de PIJ-maatregel opleggen. Hiermee kan een jongere in een justitiële jeugdinrichting worden geplaatst. De jongere krijgt dan een intensieve behandeling en begeleiding om herhaling van het misdrijf te voorkomen¹. In de volksmond wordt het dan ook wel 'jeugd TBS' genoemd². Het is de zwaarste strafrechtelijke maatregel voor jongeren³. Een PIJ-maatregel kan door de kinderrechter alleen opgelegd worden wanneer de strafmaat voor het gepleegde feit minimaal vier jaar jeugddetentie is, bijvoorbeeld bij zware mishandelingen, beroving, ernstige zedendelicten, moord of doodslag².

Aan het opleggen van de PIJ-maatregel gaat veel werk vooraf. Hij moet namelijk, vanwege de ontwikkelingsstoornis en psychische aandoening die ermee gepaard gaan, door twee onafhankelijke gedragsdeskundigen geadviseerd worden naar aanleiding van persoonlijkheidsonderzoek. De onafhankelijke gedragsdeskundige kan een psychiater, een psycholoog van de Forensische Jeugd Psychiatrie of een forensisch orthopedagoog zijn. Daarnaast moet voorafgaand aan het opleggen van de PIJ-maatregel getoetst worden of er sprake is van recidivegevaar en moet de maatregel in belang van de jongeren worden uitgevoerd².

Een PIJ-maatregel kan opgelegd worden voor de duur van twee jaar en vervolgens na tussentijdse toetsing, maximaal twee keer twee jaar verlengd worden. In totaal kan een PIJ-maatregel zes jaar duren. De jongere verblijft op een behandelafdeling in een justitiële jeugdinrichting of gesloten behandelkliniek. Er worden observaties uitgevoerd en een gedragsdeskundige of psychiater stelt een behandelplan op. De kernproblematiek wordt in kaart gebracht en de behandeling is hierop gericht. Wanneer de jongere meewerkt aan de behandeling en geen direct gevaar vormt voor de maatschappij kan verlof onder begeleiding plaatsvinden. Als ook dit goed gaat en er weinig tot geen kans is op recidive dan kan de jongere worden overgeplaatst naar een open inrichting. Van hieruit wordt gewerkt aan een terugkeer in de maatschappij en het opbouwen van een sociaal netwerk buiten de inrichting².

Het behandelplan wordt verder uitgewerkt in het perspectiefplan dat vaak in samenwerking met de jongere wordt opgesteld. In dit plan staan de resultaten waartoe de behandeling moet leiden én de wijze waarop de inrichting die resultaten wil behalen. Ook zaken als onderwijs en verlof komen in het perspectiefplan aan bod. Net als jongeren met een opgelegde jeugd detentie volgt ook de jongere met een PIJ-maatregel in de jeugdinrichting lessen van een school die gespecialiseerd is in de omgang met jeugdigen met gedragsproblemen. De school verzorgt onderwijs op maat: aangepast aan het niveau en behandeling van de minderjarige. Elke vier maanden wordt de voortgang van het perspectiefplan besproken en zo nodig aangepast en bijgesteld. De jongere krijgt grotere verantwoordelijkheden naarmate zijn behandeling meer effect heeft. Als na verloop van tijd blijkt dat het past in het behandeltraject en de jongere meer vrijheid aankan, kan hij eventueel naar een beperkt beveiligde inrichting gaan. Hier leert de jeugdige met grotere vrijheid om te gaan voordat hij daadwerkelijk terugkeert in de maatschappij³.

- 1Rijksoverheid.nl - Straffen en Maatregelen voor Jongeren
- 2Jeugdcriminaliteit.nl - Behandeling en Begeleiding
- 3OM.nl - PIJ-maatregel

Interview FAS Stichting Nederland

Door Olaf van Heuven

Martha Krijgsheld is voorzitter van FAS Stichting Nederland en pleegmoeder van kinderen met FAS. In 1997 heeft ze haar eerste pleegkind met FAS in huis genomen, sindsdien zijn er 6 kinderen met FAS haar gezin geweest.

In 2002 heeft Martha samen met Diane Black de stichting opgericht, aangezien er in Nederland heel weinig informatie beschikbaar was over het Foetaal Alcohol Syndroom (FAS). Een arts in een streekziekenhuis in Groningen heeft Martha voorgesteld aan Diane, een adoptiemoeder van 3 kinderen met FAS, waarna ze samen de FAS Stichting hebben opgericht.

Wat doet de FAS Stichting?

De FAS Stichting is voornamelijk opgericht om mensen informatie te kunnen bieden over FAS. Ze hebben in de statuten vier doelen opgesteld, namelijk:

- Preventie van FAS door bewust maken van de maatschappij over gevaren van drinken tijdens de zwangerschap. Ieder jaar op wereldFASdag, wat valt op 9 september, voeren zij bijvoorbeeld een preventiecampagne.
- Begeleiden van ouders en hulpverleners met goed wetenschappelijk onderbouwde informatie,
- Bevorderen van wetenschappelijk onderzoek over FAS(D), en
- Contacten onderhouden met de lokale en nationale overheden.

Deze doelen proberen zij te bereiken door middel van het geven van voorlichting, informatieverstrekking in de ruimste zin van het woord en de mogelijkheid om lotgenoten te ontmoeten.

Op de site is verder veel informatie beschikbaar voor (aanstaande) ouders, professionals, mensen met FAS en de omgeving.

Hoe zou u FAS omschrijven?

FAS betekent Foetaal Alcohol Syndroom. Dit omvat de mentale en fysieke tekortkomingen bij kinderen die tijdens de zwangerschap blootgesteld zijn aan alcohol. Om van FAS te kunnen spreken, zijn er enkele voorwaarden. Zo moet er op enig moment iets van alcohol zijn gedronken tijdens de zwangerschap, dient er sprake te zijn van een groeiachterstand in lengte en gewicht, moeten er aangezichtskenmerken zijn en ten slotte dient er neurologische schade te zijn van enige soort.

Als ik het met een woord moet omschrijven is dit hersenschade. Echter is dit meteen ook te nauw benoemd. Hersenschade is wel waar de meeste last van wordt ervaren. Het wrange is dat dit zo makkelijk te voorkomen is.

Wat is FASD?

Wanneer een kind niet aan alle criteria voor de diagnose voldoet, wordt een diagnose onder de paraplueterm FASD gesteld zoals FAE, pFAS of ARND gesteld. In de DSM wordt FAS omschreven met de titel ND-PAE (Neurodevelopmental Disorder-Prenatal Alcohol Exposure). Hieraan zie je ook de invloed van het neurologisch aspect.

Hoe vaak komt FAS(D) voor in Nederland en in de wereld?

Helaas is in Nederland nog niet veel onderzoek gedaan naar cijfers. Geschatte prevalentie FAS in Nederland ligt tussen 1,37 en 4,46 per duizend (volgens Lancet Global Health). De prevalentie FASD ligt 5 tot 10x hoger (volgens Sampson, May, en andere studies)

Is er een bepaalde risicogroep?

Als je drinkt loop je risico op een beschadiging. Helaas weet je van te voren niet of jij risico loopt of dat het kindje dat in je groeit risico loopt. Uitkomsten van onderzoeken hebben wel aangetoond dat er een verhoogde kans op FAS is wanneer de moeder vaker zwanger is geweest, ouder is, het patroon van binge drinking heeft. Daarnaast is de kans dat het tweede kind FAS heeft 75% wanneer het eerste kind ook FAS heeft en de moeder niets veranderd heeft aan haar levensstijl.

Is er ook invloed van de vader op FAS?

Alcohol heeft wel effecten op de kwaliteit het zaad van een man. Maar FAS krijg je door het alcoholgebruik van de moeder tijdens de zwangerschap.

Bestaat er begeleiding/ingrijpen indien het bekend is dat de moeder drinkt als ze zwanger is?

Nee, een tijd geleden is er een onderzoek geweest naar informatieverstrekking aan zwangeren. Hieruit is gebleken dat vroedvrouwen en gynaecologen maximaal een minuut besteden aan alcoholgebruik, vaak in de vorm van een vinklijstje tussen drugs en roken. Wij zouden een actievere rol wel toejuichen. Voorkomen is beter dan genezen.

Kan één avondje drinken tijdens de zwangerschap al schadelijk zijn?

Wij denken dat er geen grote problemen ontstaan als een moeder een wijntje gedronken heeft tijdens de zwangerschap. Eén drankje zal waarschijnlijk geen FAS veroorzaken. We weten wel uit diverse onderzoeken dat ook zeer weinig alcoholgebruik defecten kan veroorzaken. We weten bijvoorbeeld wel uit een longitudinaal Canadees onderzoek dat kinderen een verhoogde kans op leukemie en een beetje lager IQ hebben wanneer de moeder tijdens de zwangerschap beperkt alcohol heeft genuttigd. Je weet echter niet hoe het bij jou zou gaan, dus het is een soort Russisch roulette.

Wat kan de omgeving doen om in te grijpen bij een alcohol drinkende zwangere vrouw?

In gesprek gaan en hulp bieden als bekend is dat iemand zwanger is. Het kan zijn dat de vrouw nog niet weet dat ze zwanger is, daar kan niemand op ingrijpen. Zo ken ik een verhaal van een jonge vrouw die het vermoeden had zwanger te zijn, de test was alleen negatief. Die avond heeft ze veel gedronken op een feestje, waarna ze er later toch achter kwam dat ze zwanger was. Ze heeft dus ondanks dat ze heel verantwoordelijk eerst getest heeft, toch een kindje met FAS op de wereld gezet. Hier schaamt ze zich nu voor en verzwijgt voor de omgeving dat het FAS is en noemt het autisme.

Hoe zit het met de ouderlijke macht als blijkt dat het kind FAS heeft bij structureel alcohol gebruik?

Jeugdzorg zal kijken naar opvoedkwaliteiten. Ze grijpen in bij wanneer de ontwikkeling van het kind in gevaar komt. Wel grijpen zij sneller in bij alcoholisten, hier zijn ook vaak meer problemen. Deze kinderen worden over het algemeen vaker onder toezicht of uit huis geplaatst. Iedere ouder kan een kind krijgen met een handicap, maar dit is niet een reden om het kind uit huis te plaatsen.

Er gaan ook geen alarmbellen rinkelen nadat de diagnose FAS gesteld is. In Noorwegen is wel wetgeving zodat moeders die drinken tijdens de zwangerschap verplicht kunnen worden opgenomen, maar hier wordt heel weinig gebruik van gemaakt.

Daarnaast moet je je afvragen of je wel wilt dat Jeugdzorg of justitie ingelicht worden bij FAS. Moeders drinken niet expres om het kind schade te berokkenen. Ze weten vaak niet eens dat het schadelijk is. Wij willen zeker niet dit pad op: wij gaan eerder voor vroege voorlichting om FAS te voorkomen. Daarnaast zijn we voor begeleiding van het kind en het gezin om secundaire problematiek te voorkomen.

Wat kan je als professional doen voor kinderen met FAS?

Er zijn een heleboel kinderen zonder de diagnose, maar de verdenking FAS is er wel. Professionals zullen drie hobbels moeten nemen om tot diagnose en behandeling te komen:

Hobbel 1: kinderen komen binnen met verschillende problematiek. Ze hebben bijvoorbeeld leerproblemen, zijn sociaal-emotioneel erg jong, hebben een disharmonisch profiel, hebben last van tics of zijn hyperactief. Er moet goed worden gekeken naar de dingen die het kind heeft, want een verkeerde diagnose is makkelijk gemaakt.

Hobbel 2: wanneer je het vermoeden FAS hebt, moet je in gesprek met de ouders. Dit kunnen ook de biologische ouders zijn. Dit is een heel emotioneel gesprek. Bij biologische ouders speelt vaak ook schaamte, aangezien FAS direct door de moeder komt.

Hobbel 3: omdat FAS heel verschillende uitingsvormen heeft, zal je met een open blik dienen te blijven kijken. Laat je goed bijscholen op FAS(D), zodat je adequate begeleiding kan bieden.

Wat zijn de kenmerken van kinderen met FAS? Is er sprake van een kritieke periode?

In het kort: alcohol kan aan alle lichaamsdelen schade berokkenen. Alcohol gaat direct in de bloedbaan van het kind en zorgt voor celdodig. Wat er op dat moment groeit en waar celdeling is, zal doodgaan en hier ontstaat schade. Je kunt de hele alfabetsoep van de diagnoses op onze kinderen loslaten, maar niet elk kind heeft alle aspecten. Ze hebben echter wel altijd meerdere aspecten.

Zijn er ook bepaalde uiterlijke kenmerken?

Zoals je op het plaatje kunt zien staan de ogen ver uit elkaar, is het neusgootje (bijna) afwezig, hebben ze een platte lip en vaak een wipneus.

Maar als puber verandert het gezicht weer. Met 3D technologie kunnen ze tegenwoordig wel subtiele kenmerken herkennen en dit terugvoeren naar alcoholgebruik. Wat ook belangrijk is om te weten: als je het aan de buiten ziet, weet je dat er aan de binnenkant ook heel veel mis is.

Wat is het toekomstperspectief voor kinderen met FAS?

80% Van deze kinderen zal nooit zelfstandig kunnen zijn in de volwassenheid en daarom begeleiding nodig hebben. Het kan ook zijn dat begeleiding van de partner bij bijvoorbeeld geldzaken volstaat.

Voorziet u media aandacht in de toekomst?

Media aandacht is altijd heel erg goed. Het is zo belangrijk dat iedereen de juiste informatie heeft over alcoholgebruik tijdens de zwangerschap. Gewoon niet drinken, dan loop je geen risico.

Feitjes...

Door Sophie de Haas van Dorsser

Een periodieke explosieve agressiestoornis is een psychische aandoening, waarbij iemand woede of driften niet kan beheersen en buitensporig gewelddadig gedrag vertoont.

Narcisme is een ernstige persoonlijkheidsstoornis die meestal geïdentificeerd wordt bij mannen.

SINDS 1990 IS HET AANTAL JONGEREN DAT DOOR ZEDENDELICTEN IN AANRAKING KOMT MET DE POLITIE VERDRIEVOUWID.

In de gehandicaptenzorg krijgen medewerkers steeds meer te maken met verbale en fysieke agressie, omdat er steeds minder met de mensen gedaan wordt. Er is steeds minder tijd voor persoonlijke aandacht en zorg voor cliënten.

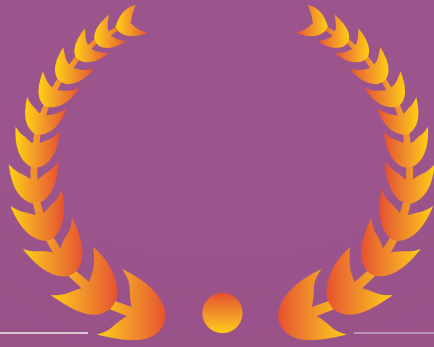
De diagnose die het meest gesteld wordt door kinderpsychiaters is ADHD.

Woedeaanvallen worden gedreven door een enorme stormloop van adrenaline door het lichaam, ook wel bekend als de fight-or-flight reactie.

Probleemgedrag dat al op jonge leeftijd begint, is vaak ernstiger en aanhoudender dan probleemgedrag dat pas op een oudere leeftijd komt opzetten.

Er zijn drie vormen van ongewenst gedrag dat kinderen met gedragsproblemen laten zien, namelijk: opstandigheid, antisociaal gedrag en agressief gedrag.

Het lijkt erop dat jongeren met ADHD extra kwetsbaar zijn om verslaafd te raken. Zo heeft 1 op de 5 mensen die hulp zoeken bij een verslaving de diagnose ADHD.

AthenaStudies

Bijles

Tentamentrainingen waardoor
je het **tentamen** haalt!

Voor meer informatie:

www.AthenaStudies.nl

Café De Stadsgenoot

De gezelligste huiskamer van Utrecht!

*Gezellig borrelen,
terrasje pakken, feestjes
vieren en
bijkletsen met
je vrienden
doe je in*

De Stadsgenoot
~

Openingstijden:

Zo, ma, di, wo: 15.00 - 02.00 uur

Do, vr: 15.00 - 03.00 uur

Za: 08.00 - 03.00 uur

Breedstraat 8 • Utrecht • 030-2232629 • www.destadsgenoot.nl

... en actualiteitjes

Door Sophie de Haas van Dorsser

Verkeerde vragenlijst leidt tot veel onterechte verdenkingen van kindermishandeling

De vragenlijsten die artsen sinds een paar jaar moeten gebruiken om kindermishandeling op te sporen, blijken tot een enorme hoeveelheid onterechte verdenkingen te leiden. Sinds 2011 screenen alle eerste hulpafdelingen en huisartsenposten standaard op kindermishandeling. Hier voor wordt een korte vragenlijst gebruikt. Afhankelijk van de uitslag wordt er verder onderzoek gedaan. Uit het onderzoek van Maartje Schouten, arts-onderzoeker bij het UMC Utrecht, blijkt dat er van elke 100 verdenkingen 92 onterecht zijn. Daarnaast geeft de vragenlijst bij 1 op de 100 kinderen aan dat er niets aan de hand was, terwijl er later toch een melding van kindermishandeling volgde. Nederland is het enige land ter wereld met een verplichte screeningslijst en de Inspectie voor de Gezondheidszorg is niet van plan om te stoppen met het afnemen van de lijst. Senior-inspecteur Frank van Leerdam geeft aan dat het probleem van kindermishandeling te ernstig is om niks te doen. Ook Károly Illy, van de Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde, vindt dat de lijst moet blijven. Hij vindt het opsporen van kindermishandeling zo belangrijk, dat het risico op onterechte verdenkingen onvermijdelijk is.

- De Volkskrant, 20 maart 2017

Kleuter vraagt een flexibele school

Van spelen naar leren is vaak een grote overgang voor kinderen. Rond drie- en vierjarige leeftijd kan er veel veranderen in de ontwikkeling, de nieuwsgierigheid en de belangstelling van kinderen. Hierdoor komen ouders en leerkrachten elk jaar voor een lastige keuze: 'jonge' kinderen in groep 2, die in de herfst jarig zijn, nog een jaar laten spelen of door laten stromen naar groep 3. Juist door de grote groeispurten in de ontwikkeling rond deze leeftijd, zijn er veel kinderen bij wie er twijfel is. Want komt de drang om te gaan lezen over vijf maanden of misschien pas over tien maanden? Leerkrachten willen een kind bij twijfel eigenlijk altijd laten doorkleuteren. Er is echter geen wetenschappelijk bewijs dat doorkleuteren voordelen oplevert op de lange termijn. Om dit probleem te verhelpen zijn er scholen die inspelen op de flexibiliteit die past bij de ontwikkeling van kinderen op deze leeftijd. Zo werken ze bijvoorbeeld met groepen die twee keer per jaar starten of met gemengde groepen 2-3, zodat de overgang van spelen naar leren geleidelijk kan gaan.

- Trouw, 27 maart 2017

Advies: laat kind met zakmes spelen

Expertisecentrum VeiligheidNL heeft een campagne gelanceerd om het 'risicovol spelen' van kinderen te bevorderen. In plaats van voornamelijk beschermen, wil VeiligheidNL zich richten op het stimuleren van de vaardigheden van kinderen, zodat ze leren om met risico's om te gaan. Internationaal wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat risicovol spelen goed is voor de ontwikkeling van kinderen. Door risicovol te spelen leren kinderen risico's inschatten, worden ze zelfredzaam en bouwen ze zelfvertrouwen op. Er is echter wel een verschil tussen een risico en gevaar. "Bij risico's moet je je kinderen begeleiden, anders gaan ze het nooit leren. En voor gevaar moet je ze behoeden", zegt Saskia Kloet van VeiligheidNL.

- NRC, 31 maart 2017

Ruim een kwart van kinderen praat niet over seksbeelden die ze tegenkomen online

Op basisschoolleeftijd komen kinderen al vaak onbedoeld in aanraking met bloot en seks op het internet. Meer dan de helft van de kinderen die deze beelden zijn tegengekomen, geeft aan op school geen les te krijgen over seksualiteit. Volgens Ton Coenen, directeur van Rutgers Kenniscentrum voor Seksualiteit, is het juist belangrijk dat kinderen al op de basisschool leren hoe ze hiermee om kunnen gaan, zodat ze voorbereid en weerbaar zijn.

- AD, 30 maart 2017

De mening van Utrechters over de veiligheid in het centrum

Door Emma van Oort

Uit enquêtes van voorgaande jaren blijkt dat inwoners van Utrecht zich over het algemeen prettig en veilig voelen in Utrecht (Gemeente Utrecht, 2016). De stad scoort hoog op woonaantrekkelijkheid en op sociaal-economisch vlak en deze positieve factoren nemen elk jaar verder toe. Voor deze editie van 'De straat op' hebben we een steekproef genomen van 30 inwoners van Utrecht (waarvan 15 studenten en 15 mensen van middelbare en hogere leeftijd) om te onderzoeken hoe veilig zij zich eigenlijk voelen in het centrum van Utrecht en wat de rol van (hang)jongeren hierbij is.

Uit de steekproef blijkt dat mensen zich overdag heel veilig voelen in het centrum van Utrecht: gemiddeld beoordelen zij hun gevoel van veiligheid met een 8.9. Wel wordt er aangegeven dat Hoog Catharijne als onveilig wordt ervaren. Ook voelen inwoners zich 's nachts duidelijk minder veilig in het centrum van Utrecht, het gevoel van veiligheid krijgt dan nog maar een 6.6. Hierbij valt op dat de studenten zich iets veiliger voelen dan mensen van middelbare en hogere leeftijd (een verschil van gemiddeld 0.9 punt).

Is dit gevoel van onveiligheid terecht?

Slechts 3.3% van de respondenten heeft in het verleden wel eens een nare ervaring met geweld meegemaakt in het centrum van Utrecht en 6.6% is wel eens getuige geweest van geweld. Nare ervaringen met (hang)jongeren blijken veel vaker voor te komen: 33% van de mensen heeft in het verleden wel eens een nare ervaring meegemaakt met hangjongeren (voornamelijk nageroepen worden) en 36% zegt zich onveilig te voelen als ze langs een groepje jongeren moeten lopen. 'S Nachts wordt dit als vervelender ervaren dan overdag, onder andere omdat mensen dan vaker dronken zijn.

Als de inwoners zich niet altijd veilig voelen, zijn zij dan wel bereid om er zelf iets aan te doen?

Bijna 50% geeft aan dat zij niet zelf zouden ingrijpen bij geweld in de binnenstad. Zij geven als belangrijkste argument dat ze niet sterk genoeg zijn om iets te doen aan het geweld, maar dat ze wel 112 zouden bellen.

Mensen kunnen zich, naast hangjongeren, ook zorgen maken over radicalisering van jongeren in Utrecht. Maar liefst 40% van de respondenten geeft aan zich hier zorgen over te maken, al moet wel worden opgemerkt dat zij zich niet meer zorgen maken over Utrecht dan over andere steden. Opvallend bij deze vraag is dat de mensen die zich zorgen maken over radicalisering van jongeren uitsluitend van middelbare en hogere leeftijd zijn.

Kinderen opvoeden in Utrecht

Al het voorgaande in acht genomen, vinden de inwoners dat Utrecht een goede plek zou zijn om kinderen op te voeden? Bijna de helft vindt van wel. De mensen die hun kinderen liever niet in het centrum zouden opvoeden benadrukken echter dat dit weinig te maken heeft met hun gevoel van veiligheid, maar meer met de drukte in de stad, weinig natuur en weinig speelruimte.

Enkele uitspraken:

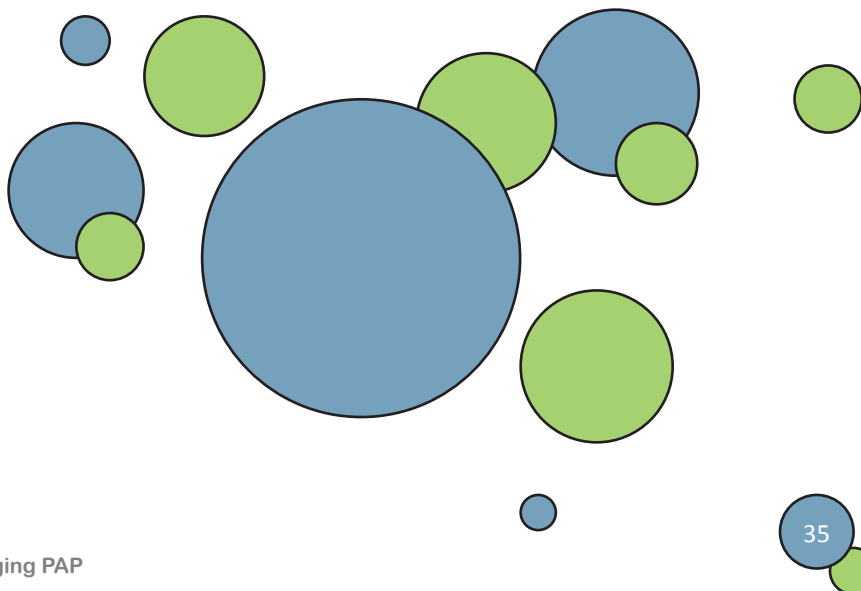
- “Ik voel me nooit onveilig door hangjongeren, misschien komt dat doordat oudere mensen mij zelf zouden kunnen zien als hangjongere”.
- “De media overdrijft zwaar als ze het hebben over radicalisering van jongeren. Ze creëren angst en daarmee een medium voor radicale types om echt te geloven dat ze buiten de maatschappij vallen (wat de kans op radicalisering verhoogt)”.
- “Zelf heb ik nooit last gehad van hangjongeren, maar ik loop er met een grote boog omheen. Vooral de verhalen die je hoort en leest maken dat je je onveilig voelt”.

Conclusie

Mensen voelen zich in het centrum van Utrecht overdag heel veilig, maar 's nachts voelen vooral oudere mensen zich minder veilig. (Hang)jongeren spelen hierbij zeker een rol, maar het is niet de enige factor waardoor mensen zich onveilig voelen.

De resultaten van de steekproef sluiten enigszins aan bij de gegevens van Gemeente Utrecht; inwoners van Utrecht voelen zich over het algemeen veilig in (het centrum van) Utrecht, maar niet iedereen zou hun kinderen graag in het centrum laten opgroeien.

Sociale Veiligheid: Scholen dienen strijd met pesten aan te gaan

Door Esmée Rouvoet

Pesten, het blijft een actueel thema. Iedereen heeft er wel eens mee te maken gehad, het verdwijnt niet. Er bestaan al allerlei pestprotocollen waar veel scholen mee werkten. Maar het thema verdient meer aandacht.

Uit onderzoek is gebleken dat 6% van de leerlingen in het basisonderwijs zich niet veilig voelt op school, in het voortgezet onderwijs is dit percentage 11%. Nieuwsberichten confronteren ons regelmatig met de gevolgen van pesten. Begin dit jaar leidden pesterijen zelfs tot een zelfmoord bij een 15-jarige scholier uit Heerlen. Hij werd voornamelijk online **gepest**.

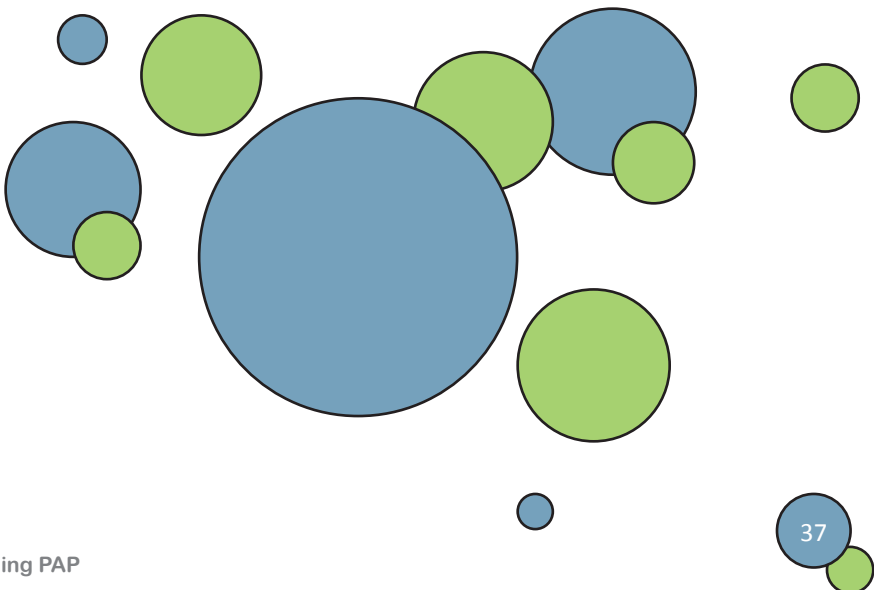
Dit gaat veel te ver, daar is denk ik iedereen het mee eens. Maar toch blijven dergelijke incidenten plaatsvinden. De overheid heeft op basis hiervan het beleid aangescherpt. Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) is van mening dat er voor scholen een grotere verantwoordelijkheid is weggelegd. Sinds augustus 2015 is daarom de wet Veiligheid op school opgenomen in de Onderwijswet.

Scholen dienen nu zorg te dragen over de sociale veiligheid op school. Veiligheid omvat de psychische, sociale en fysieke veiligheid van leerlingen, ook welbevinden is onderdeel hiervan. Scholen moeten dit met een instrument meten bij hun leerlingen, om vervolgens de veiligheidsbeleving van hun leerlingen in kaart te brengen. Wanneer pestgedrag en onveiligheid op school op tijd gesignaleerd worden, kan hier gericht tegen worden opgetreden. Scholen kunnen hun veiligheidsbeleid afstemmen op de resultaten van de meting. Het is echter aan de scholen zelf om te bepalen op welke wijze ze hier invulling aan geven. Er zijn verschillende instrumenten (vragenlijsten) op de markt, maar de overheid geeft geen specifieke richtlijnen, behalve dat het instrument waarmee gewerkt wordt valide en betrouwbaar dient te zijn.

Daarnaast is er in opdracht van het OCW een Stichting opgericht: Stichting School & Veiligheid. De stichting verzamelt en verspreidt informatie en deskundigheid over veiligheid op scholen.

In theorie is het meten van de sociale veiligheid een fijn hulpmiddel om de veiligheidssituatie van leerlingen te peilen. Voorheen konden scholen alleen inspelen op onveilige situaties die zichtbaar waren of wanneer een leerling zelf aan de bel trok. De drempel is nu wellicht een stuk lager. Of deze wet de gewenste resultaten in de praktijk gaat opleveren, is nog even afwachten. Sinds het schooljaar 2016-2017 wordt door de Onderwijsinspectie streng toegezien op de uitvoering van de wet Veiligheid op school.

Eén ding staat voorop: Sociale veiligheid is een voorwaarde voor leren. Wanneer een leerling zich op school niet veilig voelt, op welke manier dan ook, dan kan dit een negatieve invloed hebben op de prestaties en ontwikkeling van deze leerling. Voor ons als toekomstige orthopedagogen ligt daar ook een belangrijke taak. In welke sector je later ook werkzaam zult zijn, alle leerlingen tot 16 jaar hebben leerplicht en gaan naar school. School is een van de belangrijkste omgevingen van het kind/jongere (jaja, Bronfenbrenner). Het uitvragen van de schoolsituatie en de beleving is hoe dan ook van toegevoegde waarde!

Narcisme

Door Emma van Oort

Iedereen kent wel iemand die narcistische trekjes vertoont. Het is zelfs goed mogelijk dat je iemand kent met een narcistische persoonlijkheidsstoornis (NPS); schattingen naar de prevalentie van narcisme lopen uiteen van 1 tot 6.2% van de bevolking. Maar wat is narcisme precies? De DSM-5 geeft als belangrijkste kenmerken 'een overdreven gevoel van grandiositeit, de sterke behoefte aan bewondering en een gebrek aan inlevingsvermogen'. Psycholoog én narcist Martin Appelo is het niet helemaal eens met deze beschrijving en geeft meer inzicht in het brein van de narcist.

De mythe van Narcissus en Echo

Volgens de oude Griekse mythologie gaat het verhaal als volgt: Er was eens een buitengewoon mooie jongeman met de naam Narcissus, de zoon van een riviergod en een nimf. Velen waren verliefd op hem, maar Narcissus was niet geïnteresseerd in de liefde en bracht al zijn tijd door met jagen. Op een dag werd hij gespot door de nimf Echo, die op slag verliefd op hem werd. Echo was echter gestraft door de goden, waardoor ze alleen nog maar de laatste woorden die iemand sprak kon herhalen, maar zelf kon ze geen zinnen vormen. Dit maakte het moeilijk om Narcissus te versieren en toen ze het probeerde wees hij haar dan ook af. Als wraak vroeg Echo aan Aphrodite (de godin van de liefde) om aan Narcissus te laten voelen hoe het was om iemand lief te hebben, zonder dat die liefde werd beantwoord. Aphrodite ging hiermee akkoord en zorgde ervoor dat Narcissus verliefd werd op zijn eigen spiegelbeeld in het water van een beekje. Uiteindelijk stierf Narcissus van verdriet door de onbeantwoorde liefde van de man in het water. Uit medelijden veranderde Aphrodite Narcissus vervolgens in een gele bloem die aan de waterkant stond.

Deze mythe weerspiegelt niet alleen het gevoel van bewondering voor zichzelf, maar ook het onvermogen van een narcist om intiem te zijn met een ander.

Ben ik een narcist?

Als je je zorgen maakt of je zelf misschien een narcistische persoonlijkheidsstoornis hebt, kan je nagaan of je jezelf herkent in de volgende uitspraken:

- Ik ben ervan overtuigd dat ik veel belangrijker ben dan anderen en ik verwacht te worden erkend als superieur (ook als ik geen bijzondere prestaties verricht)
- Ik ben vaak gepreoccupeerd met fantasieën over grenzeloos succes, grenzeloze macht, genialiteit, schoonheid of ideale liefde
- Ik geloof dat ik bijzonder en uniek ben en dat ik alleen kan worden begrepen door andere bijzondere mensen of mensen (of instellingen) met een hoge status
- Ik heb een zeer sterke behoefte aan bewondering
- Ik heb het gevoel bijzondere rechten te hebben (ik verwacht altijd een speciale voorkeursbehandeling en dat er automatisch wordt voldaan aan mijn verwachtingen)
- Ik maak vaak misbruik van anderen om mijn eigen doelen te verwezenlijken

- Ik ben niet bereid de gevoelens en behoeften van anderen te erkennen of me ermee te identificeren
- Ik ben vaak jaloers op anderen en ik geloof dat anderen vaak jaloers zijn op mij
- Mensen zouden mij kunnen zien als arrogant of hooghartig in houding of gedrag

Herken je jezelf in ten minste 5 van de voorgaande punten? Dan kan het zo zijn dat je NPS hebt.

Beroemde narcisten

Narcisten zijn vaak intelligent en worden in het eerste opzicht vaak ervaren als charmant, zelfbewust, humoristisch en autonoom. Door deze kenmerken weten mensen met een narcistische persoonlijkheidsstoornis het vaak ver te schoppen in de zakenwereld en in de politiek. Verschillende historische personen waarvan wordt vermoed dat ze NPS hadden zijn Napoleon Bonaparte, Adolf Hitler, Jozef Stalin, Kim Jong Il en in ons eigen land Pim Fortuyn. Of Donald Trump ook lijdt aan narcisme, daar zijn de meningen over verdeeld.

Hoe ontstaat narcisme?

Narcisme treedt vaak op als het resultaat van trauma in de jeugd. Verwaarlozing of misbruik kunnen narcisme triggeren als noodzakelijk verdedigingsmechanisme. Dit proces is volledig onbewust. Wanneer het kind volwassen wordt en de verdediging eigenlijk niet meer nodig is, blijft de stoornis alsnog voortbestaan.

Daarnaast blijkt uit onderzoek dat narcisme vaak samenhangt met een biologische kwetsbaarheid. Hiermee wordt voornamelijk een gebrek aan de neurotransmitter serotonine en/of een overschot aan cortisol bedoeld.

Er zijn ook mensen die menen dat onze huidige cultuur narcisme bij kinderen kan opwekken. De millennium kinderen (door Appelo ook wel de 'achterbankkinderen' genoemd) zijn vaak verwend en krijgen onevenredig veel lof van hun ouders. Dit is echter niet wetenschappelijk bewezen.

Behandelen narcisme

Narcisme is niet echt 'af te leren'. Als je zelf een narcist bent, is het dus vooral van belang om te leren hoe je hiermee om kunt gaan. Een psycholoog kan hierbij helpen door middel van psychotherapie. Appelo legt uit hoe dit werkt door middel van de 'narcistische cirkel': Er zijn vier kernsymptomen van narcisme en als psycholoog doorloop je met je cliënt al deze symptomen. Dit geeft de cliënt inzicht in het probleem en de psycholoog en cliënt kunnen samenwerken aan manieren om met deze kenmerken om te gaan. De kernsymptomen van de narcistische cirkel zijn:

- Een instabiele basis (innerlijke leegte als gevolg van een trauma in de jeugd)
- Jezelf opblazen (als reactie op de leegte blaas je jezelf op, wat ten koste gaat van de ruimte voor anderen)
- Gebrek aan wederkerigheid (de narcist zorgt ervoor dat hij centraal blijft staan, communicatie vanuit een narcist is eenrichtingsverkeer)
- Afstoten (wanneer een persoon ook wat ruimte voor zichzelf wilt, ziet een narcist dit als miskennis, waardoor hij een persoon afstoot of de persoon hem afstoot)

Het probleem is echter dat niet veel narcisten uit zichzelf naar een psycholoog gaan; ze zien niet in dat hun gedrag een probleem kan zijn of ze zien hulp vragen als een zwakte.

Afsluiting

Het is makkelijk om een narcist af te schuiven als een arrogant, onuitstaanbaar persoon, maar er moet tevens bij worden stilgestaan dat narcisten het ook moeilijk hebben met zichzelf. Bovendien is narcisme geen keuze, maar een stoornis die is ontstaan door moeilijke omstandigheden in de jeugd. Daarnaast hebben narcisten vaak niet door dat hun gedrag een probleem is, wat ervoor zorgt dat zij hun hele leven lang moeite hebben met persoonlijke relaties. Appelo vat dit treurige lot van de narcist mooi samen: "Hij had altijd gelijk, maar niemand om het mee te delen".

Omgaan met probleemgedrag tijdens de tussenschoolse opvang

Door Rosamarij Dielissen

De tussenschoolse opvang is de moeilijkste opvang van de hele dag. Er staat een teamleider met een pedagogische achtergrond en vrijwillige mensen die het leuk vinden om de lunch te begeleiden op de basisschool. De kinderen hebben de hele ochtend hard gewerkt in de klas en allerlei indrukken opgedaan. Dit nemen ze mee naar de tussenschoolse opvang. In deze korte tijd gebeurt er veel. Ze eten met z'n allen aan tafel en gaan daarna spelen in een vrije omgeving waar binnen de gestelde kaders heel veel kan en mag.

Het is belangrijk dat kinderen de regels kennen en dat er consequent gehandeld wordt. Als dit niet helder is, weten de kinderen heel snel bij wie ze net te ver kunnen gaan en zoeken hoe dan ook de grenzen op bij deze persoon. Ze willen in discussie gaan en in sommige gevallen staan ze je uit te lachen als je ze iets wilt vertellen. Respectloos gedrag! Het is net een dominospel, de kinderen steken elkaar aan en gaan elkaar hierin uitdagen. Sommige kinderen zoeken standaard de grens op en anderen zijn te typeren als meelopers. Er zijn kinderen die in de plus-klas zitten en een hoog IQ hebben, maar sociaal-emotioneel een "handicap" hebben. Daarnaast zijn er ook kinderen die juist een minder hoog niveau hebben, maar wel makkelijker zijn in de omgang. Ieder kind is anders en heeft een eigen karakter. Al deze kinderen, van groep 1 tot en met groep 8, zitten bij elkaar in één grote groep tijdens de tussenschoolse opvang. Het is dan de taak van de overblijfskracht om hier toch de kaders en grenzen aan te blijven geven. Dit kan in de bovenbouw heel lastig zijn.

Sinds kort hebben wij 'terugkijkformulieren' die worden ingevuld door het betreffende kind bij grensoverschrijdend gedrag. Onder dit soort gedrag valt respectloos gedrag naar de overblijfskrachten, maar ook naar elkaar toe. Daarnaast wordt het ingevuld wanneer er incidenten tussen kinderen zijn voorgevallen. Denk hierbij aan ruzie maken, zowel fysiek als verbaal. Het formulier wordt ingevuld met het kind, de overblijfskracht en eventueel de teamleider. De teamleider neemt contact op met de ouders van het betreffende kind en legt de situatie uit. Er wordt verteld dat hij/zij een formulier mee heeft gekregen en dat we dit formulier graag terug willen met een handtekening van de ouders. De meeste ouders gaan in gesprek met het kind en soms krijgen wij daar een terugkoppeling van. In principe is er een grens van drie formulieren voordat een kind geschorst wordt. Indien dit het geval is, mogen zij een paar weken niet overblijven. Dit slaat bij de kinderen wel aan en het zorgt ervoor dat ze er serieuzer mee bezig zijn. Het is natuurlijk niet de manier om gedrag helemaal te veranderen bij de kinderen, hiervoor is het tijdsvak van de tussenschoolse opvang te kort. Wel hebben wij contact met docenten en intern begeleiders wanneer een kind lastig is in de klas. Dan kunnen wij hier ook extra op letten en de richtlijnen die gesteld zijn voor het kind door blijven voeren op de tussenschoolse opvang.

Een casus;

Wij hebben een overblijfskracht op leeftijd in dienst. Ze functioneert heel goed en vindt het heel leuk om met kinderen te werken. Binnen de groep wordt er vaak een lolletje gemaakt, echter zijn hier ook grenzen aan. Een keer toen zij de grenzen aangaf, noemden enkele kinderen haar een oude verrimpelde taart.

Wanneer zij hen hierop aansprak, lachten de kinderen haar uit. Ze wist niet precies hoe ze hierop moest handelen en vroeg ondersteuning aan mij. Hierdoor ben ik het gesprek aangegaan met de kinderen. Ze moesten van mij blijven zitten toen iedereen naar buiten mocht om te gaan spelen. Ik heb open vragen gesteld. "Hoe komt het nou dat je hier moest blijven zitten? Denk je dat de overblijfkraft zich fijn voelt hierbij en hoe kun je dit voorkomen? Heb je respect getoond zo? Hoe denk je dat je je verontschuldigen aan kunt bieden?" Ik wilde bij de kinderen zelfreflectie teweegbrengen, wat uiteindelijk resulteerde in een verontschuldiging naar de overblijfkraft.

Op vrijdag blijf ik meestal over op een andere school. Hier is de tussenschoolse opvang echt een uitdaging, aangezien de overblijfkraften hier niet altijd consequent de gestelde regels opvolgen en meer tolereren van de kinderen. Wanneer ik de regels wil opvolgen op vrijdag, loop ik er tegenaan dat de kinderen dit niet gewend zijn. De overblijfkraften worden echter wel gebriefd aan de hand van een logboek en vaak hebben wij ook een overleg met het team. Iedere week opnieuw moet ik mopperen op de kinderen en zeggen dat ze rustig kunnen praten en niet over elkaar heen hoeven te schreeuwen. Ik geef aan dat ik het niet leuk vind om iedere week te mopperen en dat ik liever een leuke overblijftijd heb.

Een casus

Op een vrijdag zaten er twee meisjes en drie jongens aan een tafel. Één meisje rende weg van tafel, waarop ik haar gevraagd heb te blijven zitten. Hierna zie ik hetzelfde meisje en twee jongens om de tafel heen rennen. Ook tegen hen heb ik gezegd dat ze even moesten blijven zitten wanneer de rest van de kinderen van tafel mochten, omdat ik even met hen wilde praten. Er volgde gelach, maar ik heb dit genegeerd. Toen iedereen naar buiten was, ben ik naar hen toegelopen. In plaats van een normaal antwoord kreeg ik hard gelach te horen en werd me verteld dat ik nog maar even moest wachten. Ik voelde me niet serieus genomen en had het idee dat ze geen respect konden tonen naar mij toe. Ik ben omgedraaid zonder iets te zeggen en ben een ander meisje met een vraag gaan helpen. Vervolgens kom ik terug in de aula en staat de directrice bij hen. Het blijkt dat ze, toen ik even weg was, hebben geschreeuwd naar mij. Ze riepen dingen zoals: "Hé, hoe lang duurt dat hier nog?! Belachelijk! enz. Toen de directrice hen hierop heeft aangesproken, kreeg ook zij geen respect van de kinderen. Ik ben erbij gaan staan en heb aangegeven dat ze een terugkijkformulier in konden vullen. Het commentaar dat ik van hen kreeg, was niet mis. Vervolgens ben ik de formulieren gaan halen en heb ik ze alle drie uit elkaar gehaald om het formulier afzonderlijk van elkaar in te vullen. Hierna heb ik ze excuses laten maken en mochten ze nog even naar buiten. De juffrouw heb ik op de hoogte gesteld en de ouders van de drie kinderen heb ik gebeld. Zij gaven aan met hun kind in gesprek te gaan en hebben het formulier ondertekend mee terug gegeven. Toen ik de ondertekende formulieren terug kreeg, kreeg ik nogmaals excuses van de kinderen.

Ten slotte..

Als jij je grenzen duidelijk en consequent communiceert en aanhoudt, vinden de kinderen je alleen maar prettiger als overblijfkraft. De kinderen blijven naar je toe komen als er iets is waar ze mee rondlopen of als er iets met hen is gebeurd, ook al ben je ze nog zo "streng". Meestal heb je aan één blik genoeg om duidelijk te maken als ze te ver gaan. Een ander leuk moment is wanneer ze eerst even naar je kijken voor ze iets willen uithalen. Ze kijken dan of jij naar hen kijkt en hen ziet, om vervolgens iets wel of niet te doen. Ik geniet meestal wel van dit soort momentjes en kan veel hebben, maar er zijn grenzen en het is aan mij om deze aan te geven!

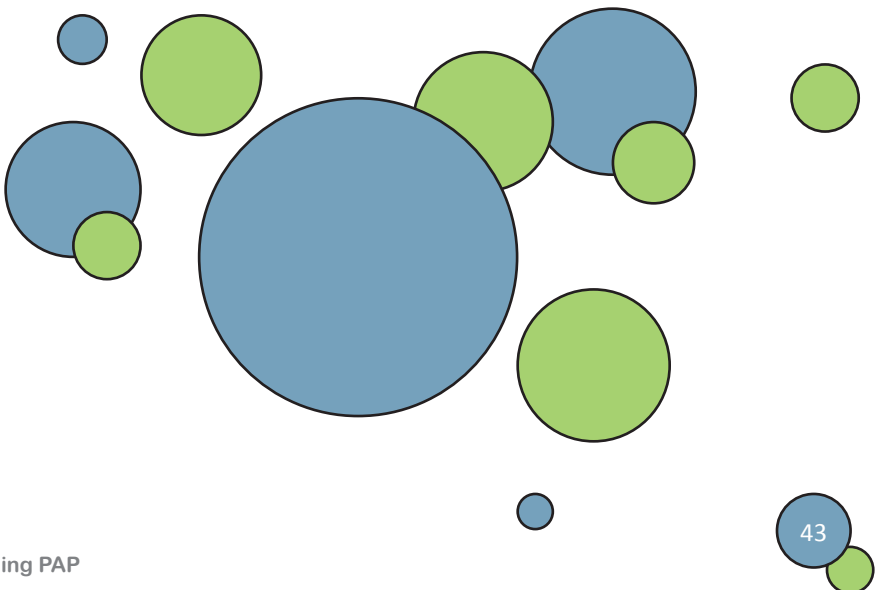
Video Hometraining

Door Hamza Bouras

Woensdag 22 februari om 13:15 uur werd in Unnik 312 een super interessante workshop over video-hometraining gegeven door Maryl Coenen! Video-hometraining is een methode waarbij interactie tussen ouder-kind of hulpverlener-cliënt gefilmd en geanalyseerd wordt. Aan de hand van deze methoden kunnen opvoedvragen van ouders of problemen in de hulpverlener-cliënt relatie opgelost worden.

In de workshop zijn we actief bezig geweest met het ontdekken hoe zo iets nou te werk gaat. In enkele voorbeelden zagen we hoe video-hometraining in de praktijk gebruikt kan worden en wat voor positief effect het kan hebben. Aan het begin werd ons verteld dat men vaak elkaars manieren en gedragingen onbewust imiteert, bijvoorbeeld de houding van hoe je op je stoel zit. Toen we hierop gingen letten kwamen we erachter dat het inderdaad zo bleek te zijn en het werd een lolletje. Verder moesten we ook zonder verbale communicatie in tweetallen samen op een blad iets tekenen. We kregen verschillende instructies zoals samen een tekening maken wat op elkaar aansloot of we moesten juist elkaar hinderen bij het tekenen. Tot slot hebben we naar een filmpje gekeken van hoe je video-hometraining als middel kan gebruiken om problemen op te lossen.

Het was een zeer interessante workshop die erg leerzaam en chill was. Het belangrijkste wat ik ervan heb geleerd is hoe effectief video-hometraining kan zijn en dat het zeker een stapje naar de toekomst kan zijn.

Leontienhuis

Door Rimke Peeters

Op vrijdag 3 maart zijn we met een groep PAPers naar het Leontienhuis geweest. Het Leontienhuis wil de kwaliteit van leven van mensen met een eetstoornis en dat van hun naasten verbeteren. Daarnaast willen ze mensen met een eetstoornis motiveren richting herstel en deelname aan de maatschappij.

Al in de vroege ochtend (8:00 uur!) vertrokken we vanaf Utrecht Centraal richting Zevenhuizen. Hier werden we ontvangen en werd ons meteen een kop thee aangeboden door twee ervaringsdeskundigen die nu in het Leontienhuis werkten. We werden vervolgens verdeeld in twee verschillende groepen om rondgeleid te worden door het huis. In het net verbouwde huis waren op de bovenverdieping allerlei kamers, waaronder een yoga ruimte, ruimte voor creativiteit, vergaderzalen en een ruimte voor voorlichtingen. Op de benedenverdieping was onder andere het kantoor en een ruimte met een keuken en een bank waar mensen samen konden komen. Tijdens de rondleiding viel op dat er geen spiegels hingen en dat er geen afbeeldingen waren te vinden waarop mensen zijn afgebeeld.

Na de rondleiding gingen we met zijn allen naar een zaal waar we meer informatie kregen over het Leontienhuis, hun visie en hun doelen. Het Leontienhuis biedt verschillende soorten van groepsbegeleiding; waaronder motivatiegroep (gericht op bewustwording, herkenning en begrip), nazorggroep (gericht op het volhouden van gezond gedrag), 30-plus vrouwengroep (aandacht voor het effect van de eetstoornis op het moederschap, relatie met de echtgenoot en problemen op de werkplek) en de jonge meidengroep (aandacht voor de relatie met vrienden en vriendinnen, de eetstoornis thuis en op school, relatie met ouders, broertjes en zusjes en het zelfbeeld). Daarnaast heeft het huis ook een inloopprogramma. Dit bestaat meestal uit samen lunchen (verplicht!), een praatje met de gastvrouw, creatieve inloop, yoga en werken aan werk. Verder biedt het Leontienhuis onder andere e-mailondersteuning, ondersteuning voor ouders/naasten en workshops. Ook werd er naast informatie over het huis zelf, het verhaal van drie ervaringsdeskundigen gedeeld. Deze verhalen waren erg aangrijpend! Vervolgens werd er kort pauze gehouden en kregen we de film 'Mevrouw Anorexia' te zien. Een film die volgens de ervaringsdeskundigen als aangrijpend werd ervaren en een film die je pas moet kijken nadat je hersteld bent van de eetstoornis.

Het bezoek aan het Leontienhuis was een erg interessante studie-inhoudelijke lustrumactiviteit! We zijn allemaal met nieuwe informatie naar huis gegaan en hebben stil gestaan bij wat een eetstoornis kan doen met het leven en wat het Leontienhuis biedt om hier mee om te gaan.

Lezing verslaving: Wij zijn BROER!

Door Ryanne van der Wouden

Aan het begin van de lustrummaand werd er een lezing gegeven door Wij zijn BROER!. Dit is een organisatie die jongeren helpt om van hun verslaving af te komen. Een van de oprichters, Mike, kwam spreken over zowel de organisatie als zijn eigen ervaring met verslaving. Mike begon met zijn verslavingsverhaal, dat al op erg jonge leeftijd begon. Om tot verslaving te komen doorloop je verschillende fasen. Allereerst wordt er kennis gemaakt met drugs, alcohol, gamen of een ander middel waar je jezelf in zou kunnen verliezen. Vervolgens kan er worden geëxperimenteerd met het middel. Wanneer dit bevalt kan ervoor worden gekozen om het middel in een sociale context te gebruiken. Dit kan overslaan in schadelijk gebruik wanneer het middel veelvuldig wordt gebruikt. Tot slot kan dit leiden tot verslaving: het nodig hebben van het middel om de dag door te komen. Hij legde hierbij uit dat de verslaving zelf niet het probleem is, maar een zelfgezochte oplossing voor een bestaand probleem. Door de zelfgezochte oplossing is er op de korte termijn rust, terwijl het probleem op lange termijn alleen maar groter wordt. Mike maakte duidelijk dat het voor een hulpverlener van belang is dat er niet wordt gefocust op de zelfgezochte oplossing, maar dat er wordt gekeken naar het onderliggende probleem. Dit is iets waar Wij zijn BROER! zich voor inzet. Het is hierbij duidelijk geworden dat wanneer het probleem niet wordt opgelost, de verslaving steeds weer terug kan komen, in dezelfde of een andere vorm (door bijv. van soft- naar harddrugs over te stappen).

Om van verslaving af te komen werkt Wij zijn BROER! op therapeutisch niveau met jongeren, maar doen zij ook veel activiteiten samen. Wat Wij zijn BROER! onderscheid van andere verslavingszorg klinieken is dat zij ambulante werken, wat inhoudt dat de jongeren altijd naar huis gaan. Hoewel dit als een risicofactor kan worden gezien heeft Mike gemerkt dat dit juist goed is voor de jongeren.

Door het verhaal is mij duidelijk geworden dat verslaving iedereen kan overkomen en dat er altijd een ander probleem aan ten grondslag ligt. Wat het verhaal van Mike vooral interessant maakte, was dat zijn persoonlijke ervaring met verslaving een heel duidelijk beeld gaf van de gevolgen van verslaving. Zo heeft het effect gehad op zijn carrière, maar ook op relaties met familieleden. Hij laat hiermee zien dat een verslaving er niet alleen voor zorgt dat het bestaande probleem groter wordt, maar ook dat het meer problemen kan veroorzaken. Wanneer het probleem en de verslaving de baas zijn, zijn er nog verschillende obstakels die iemand moet overwinnen. De introductie van Mike liet duidelijk zien dat er na het overwinnen van een verslaving nog veel overwinningen te behalen zijn: "Mijn naam is Mike, en ik ben een herstellend verslaafde".

Workshopmiddag

In de lustrummaand in maart vond de workshopmiddag plaats. Tijdens deze middag kon je je inschrijven voor 4 verschillende workshops. Je kon kiezen uit de volgende workshops: Pubermind, oudertraining, invloed van muziek, Jim Methodiek, no kidding. Verschillende PAPpers hebben hun ervaringen over enkele van deze workshops voor jullie opgeschreven, jullie kunnen ze hieronder lezen:

Pubermind

Door Lisa van Es

In de lustrummaand werd er een workshopmiddag georganiseerd met – natuurlijk – het overkoepelende thema pubers! Zo ook de workshop ‘Pubermind’ die in de activiteitenruimte van het Langeveldgebouw werd gegeven. In deze workshop stond de methodiek Pubermind van de praktijk van Mischa Wink centraal. Hij vertelde ons eerst iets over de seksuele ontwikkeling bij jongeren en vergeleek dit vervolgens met de seksuele ontwikkeling van jongeren met autisme. Hun lichamelijke ontwikkeling verloopt zoals bij andere kinderen, maar hun sociaal-emotionele ontwikkeling loopt achter. Deze jongeren hebben niet altijd de vanzelfsprekende kennis over seksualiteit en hebben bovendien moeite met hun sociale bewustzijn, waardoor ze niet altijd kunnen inschatten wanneer gedrag gepast is en wanneer niet. Daarnaast vinden ouders het vaak lastig om met hun kinderen te spreken over seksualiteit. Zo krijgen de meesten een boekje wat ze moeten lezen, maar gesprekken worden er niet echt vaak over gevoerd. Pubermind is een spel dat wordt gebruikt om ervaringen, ideeën en verwachtingen over de puberteit van jongeren met autisme te bespreken en bespreekbaar te maken. Jongeren met autisme kunnen zich op deze manier bewust worden van de sociale regels die er zijn en hoe, waarom en op welke manier hun lichaam verandert. Het gaat hierbij niet alleen over seks, maar ook over het contact met anderen, gevoelens en het zelfvertrouwen.

We mochten dit spel uiteindelijk ook zelf doen en ervaren. Het spel was vergelijkbaar met het nostalgische ‘party-en-co-spel’ dat velen wel zullen kennen. Er waren kaartjes waarop een vraag werd gesteld, kaartjes waarbij je een woord moest omschrijven en kaartjes waarbij je een woord moest tekenen of uitbeelden. Zo moest bij ons het woord “sperma” getekend worden, het woord “ballen” omschreven worden en waren er vragen als “hoeveel bloed verliest een meisje gemiddeld wanneer zij ongesteld is?”. Daarnaast waren er ook kaartjes waar uitspraken op stonden waar dan over gepraat kon worden, zoals over onzekerheid over je eigen lichaam. Wanneer je iets goed had beantwoord kreeg je een ‘hersens’-fiche om aan te geven dat je iets geleerd had. Wink wilde ons weer in een soort ongemakkelijke staat brengen, zoals velen dat vroeger ook vaak ervaren hadden wanneer er over seksualiteit gepraat werd. Het spel is zo een mooie manier om in gesprek te komen over seksualiteit, maar dan op een meer ongedwongen manier.

Al met al een erg leerzame en tegelijk ook leuke, interactieve activiteit. Op deze manier zal ik niet snel vergeten rekening te houden met de “pubermind” van jongeren met autisme. Erg leuk zo’n interactieve activiteit. Ik zeg vaker doen!

Pubermind

Door Laura Bakker

Op maandag 13 maart vond een speciale workshopmiddag plaats georganiseerd voor het lustrumjaar van PAP. Tijdens deze middag was het mogelijk om je in te schrijven voor verschillende workshops waaronder een oudertraining. Deze oudertraining werd gegeven door Mischa Wink en vond plaats op de Uithof in het Langeveldgebouw. In de workshop stond de methodiek Pubermind centraal. Dit is een methodiek waarbij spel ingezet wordt om ervaringen, ideeën en verwachtingen van de pubertijd van jongeren met autisme te bespreken.

Allereerst kregen we meer informatie te horen over hoe kinderen met verschillende problemen en/of stoornissen zich ontwikkelen. Hierbij werd de nadruk gelegd op de behoeften van deze kinderen en er werden voorbeelden gegeven. Anders ontwikkelende kinderen kunnen veel baat hebben bij extra feedback over hun gedrag en gesprekken met leeftijdsgenoten. Het blijkt echter lastig te zijn om met deze kinderen in gesprek te gaan. Daarom is er een spel ontwikkeld speciaal voor jongeren om moeilijke onderwerpen bespreekbaar te maken. Het spel lijkt op trivial pursuit en bij elke plek op het speelbord moet een taak worden uitgevoerd. Dit kan zijn dat er een vraag beantwoord moet worden of dat iemand iets moet uitbeelden. Onderwerpen die voornamelijk aan bod komen zijn seksuele ontwikkeling en seksualiteit. Tijdens de workshop mochten we zelf aan de slag met dit spel. Met z'n vieren begonnen we enigszins terughoudend met spelen. Het bleek echter ontzettend leuk te zijn met verrassende vragen waarbij er af en toe wel gelachen moest worden. We konden veel vragen direct beantwoorden, maar over sommige vragen moesten we toch even overleggen. Ook het tekenen bleek niet altijd even gemakkelijk te zijn. Gelukkig kwamen we er met z'n vieren wel uit.

De workshop werd gezamenlijk afgesloten en er werd gevraagd wat we van het spel vonden. Alle studenten waren zeer enthousiast over het spel en we konden ons voorstellen dat dit een speelse en fijne manier is voor jongeren om meer te weten te komen over seksualiteit. Daarnaast kunnen jongeren met elkaar in gesprek gaan en vragen die voorheen onbeantwoord bleven kunnen beantwoord worden. Al met al vond ik het een leerzame ervaring en zal dit spel dan ook zeker aanraden bij anderen.

De invloed van muziek

Door Ruben van den Brink

Prof. dr. Tom ter Bogt is hoogleraar Populaire muziek en jeugdcultuur aan de Universiteit Utrecht en tevens bachelor directeur Algemene Sociale Wetenschappen. Tom ter Bogt gaf tijdens de workshopmiddag in de lustrummaand een lezing over invloed van muziek. De invloed van muziek vind in het onderzoek van Tom ter Bogt zijn grondslagen in welke muzieksmaak mensen ontwikkelen, van klassieke muziek tot hardrock. In het vervolgonderzoek wordt de koppeling gemaakt met invloed. In dit onderzoek is gekeken naar muziek als coping mechanisme. Muziek kan als coping mechanisme gebruikt worden in kleine situaties zoals simpelweg opgevolgt te worden tot aan het ondersteunen bij ernstige depressies. Onderzocht werd of er een verschil was tussen jong en oud en tussen de verschillende soorten muzieksmaak, in hoeverre muziek als coping mechanisme wordt gebruikt. Mede door het feit dat er positieve resultaten werd gevonden en door het feit dat muziek al vele jaren een significante rol speelt in de ontwikkeling van de mens, zowel persoonlijk als cultureel, staat er nog veel vervolgonderzoek op de planning. Wanneer men interesse heeft in dit onderwerp of in de invloed en ontwikkeling van muziek in het algemeen, is het vak "popmuziek, popcultuur en media" zeker een aanrader.

JIM-methodiek

Door Bodine de Haan

Op maandag 13 maart was er tijdens de workshopmiddag, georganiseerd door de Studiecie, ook een ronde die ging over de JIM-methode. De JIM-methode is een methode ontwikkeld als laatste redmiddel tegen een uithuisplaatsing van kinderen. De methode is ontwikkeld door mensen van de Academische Werkplaats Transformatie Jeugd Utrecht.

De JIM-methode werkt vanuit het idee dat hulp nodig is voor gezinnen met veel problemen, maar dat deze gezinnen gemakkelijker praten en iets aannemen van iemand die ze al kennen en vertrouwen in plaats van een hulpverlener. Veel gezinnen hebben vaak al vele hulpverleners gehad en het is soms moeilijk om in een korte tijd een goede vertrouwensband te ontwikkelen, zeker als gezinnen een slechte ervaring met hulpverlening hebben. Daarom werkt deze methode met een JIM, ofwel een door 'Jouw Ingebrachte Mentor'. Dit is een vertrouwenspersoon uit de omgeving van ouders en kind, die binnen het gezin een goede bekende is en met wie ze goed kunnen praten. De JIM is als het ware de bemiddelaar tussen ouder en kind. Deze JIM weet ook beter wat wel en niet voor het gezin (kind en ouders) gaat werken, omdat hij/zij het gezin al langer kent. Een JIM kan iedereen zijn: Een buurvrouw/-man, tante, oom, opa, oma, familieviend, etc.

De JIM en het gezin worden nog wel begeleid en geholpen door een hulpverlener, maar de JIM kan extra informatie geven en helpen. Het is nog een vrij nieuwe methode en is bedoeld om gezinnen die serieuze problemen hebben of tegen een uithuisplaatsing aan zitten een alternatief te bieden. Omdat het zo nieuw is, wordt er nog veel onderzoek naar gedaan. Tijdens de workshop kregen we eerst uitleg over de methode, wat die inhoud van de JIM-methodiek is en wat het huidig onderzoek heeft aangetoond. Ook kregen we wat blaadjes waarop we verhalen van JIMs en families konden lezen. Aan het einde van de workshop was er nog een interactief stukje waarbij we moesten zeggen of en waarom we het met bepaalde stellingen eens waren. Deze feedback kon zij weer gebruiken bij haar onderzoek en de verdere ontwikkeling van de methode. Al met al was het een leuke workshop en een interessante nieuwe methode om wat over te leren.

NO KIDDING

Door Sophie de Haas van Dorsser

Op 13 maart tijdens de workshopmiddag in de lustrummaand vond de workshop 'No Kidding' plaats. No Kidding is een maatschappelijke beweging die iedere Nederlander bewust wil maken van de ernst, omvang en gevolgen van kindermishandeling, om zo kindermishandeling te kunnen voorkomen.

De workshop werd verzorgd door een presentatrice en een ervaringsdeskundige. In eerste instantie kregen we voornamelijk feiten te horen over kindermishandeling. Zo vertelden ze dat er in Nederland ieder jaar zo'n 320.000 kinderen worden mishandeld en dat er iedere week wel 1 kind overlijdt aan kindermishandeling. Na de feiten en cijfers was het tijd voor het ervaringsverhaal. De ervaringsdeskundige vertelde over wat ze had meegemaakt en maakte daarmee een boel emoties los bij de groep die de workshop volgde. No Kidding richt zich bewust heel erg op het gevoel, omdat gevoel aanzet tot handelen. Na het ervaringsverhaal werd ons dus ook gevraagd om te beschrijven wat we voelden en waar in ons lichaam we dat voelden. Sommigen vonden dit lastig, terwijl anderen heel gericht aan konden geven dat ze last hadden van druk op de borst of een soort benauwd gevoel hadden. Er waren ook mensen die aan gaven boos te zijn en een hoop onmacht te voelen. De tranen bleven bij meerderen in de groep dan ook niet uit bij het bespreken van de gevoelens, wat deze workshop een hele intieme sfeer gaf. Tot slot werd er een filmpje getoond over kindermishandeling en hebben we de workshop nog na besproken.

Al met al vond ik het zelf een hele geslaagde workshop, waarbij (bijna) iedereen zijn gevoel en emotie durfde te tonen. De belangrijkste boodschap die ik mee heb genomen uit de workshop is dat je altijd iets voor een kind kunt betekenen en daarom vaker gewoon spontaan een complimentje moet geven ('Wauw, wat heb jij mooie schoenen!'). Je kunt namelijk aan de buitenkant van een kind (vaak) niet zien hoe de thuissituatie is. Maar als het rot is thuis, dan kun je door het geven van een klein complimentje wel net dat ene lichtpuntje op de dag zijn, wat alles weer wat dragelijker maakt!

Lezing sekswerkers

Door Saline Goedegebuure

Qpido is een expertisecentrum op het gebied van seksualiteit en relaties. Zij helpen jongeren om zich op een gezonde manier te ontwikkelen op het gebied van liefde, relaties, grenzen, dwang en seks en zij zetten zich in om hieraan gerelateerde onderwerpen bespreekbaar te maken. Dit doen ze door het geven van voorlichtingen, consulten en ambulante hulp. Naast jongeren, ondersteunt Qpido ook ouders en professionals. Wij, als toekomstig professionals, kregen daarom op 22 maart een lezing van Qpido.

De lezing begon met een stukje uitleg over Qpido zelf, de organisatie en de programma's en hulp die zij aanbieden. Het was interessant om te horen hoe ze deze, vaak lastige onderwerpen benaderen bij Qpido en hoe ze proberen jongeren te helpen. Leuk was dat de twee vrouwen die dit vertelden ook ervaringen uit het werkveld met ons deelden. Zo kregen we een beter beeld van de praktijk. Een actueel thema dat hierbij aan bod kwam was het thema loverboys. De meeste van ons hadden daar wel eens van gehoord, maar er waren ook een aantal dingen die nog niet iedereen wist. Een opvallend feitje was dat loverboys tegenwoordig steeds geraffineerder te werk gaan. Meisjes worden nu vaak benaderd op internet en bijvoorbeeld via Facebook ingepalmd. Loverboys worden steeds beter in het vinden van (potentiële) slachtoffers aan de hand van bijvoorbeeld Facebookprofielen. Internet is in dit geval ook veel anoniemer dan wanneer je een meisje aanspreekt op straat. Daarnaast kan er door middel van foto's veel makkelijker chantage materiaal worden verzameld om een meisje onder druk te zetten.

Een ander fenomeen dat hier alles mee te maken heeft, zijn de wat minder bekende loverbys. Dit zijn meisjes (vaak 'gepromoveerde' slachtoffers van loverboys), die 'vriendinnen' worden met andere meisjes en ze zo in contact brengen met loverboys. Omdat een meisje haar nieuwe 'vriendin' gaat vertrouwen, zal ze veel makkelijker meegaan en sneller in het foute circuit terechtkomen. Om dit verhaal kracht bij te zetten, was er een stagiaire van Qpido mee die tegelijkertijd ervaringsdeskundige was. Joyce* had jarenlang in het loverboycircuit gezeten en heeft uiteindelijk gelukkig weten te ontsnappen. Joyce voldeed eigenlijk aan alle factoren die een risico kunnen vormen en meisjes kwetsbaar maken. Op jonge leeftijd was ze al vaak verhuisd en haar ouders waren er niet echt voor haar. Daardoor was ze kwetsbaar en kreeg Joyce een verkeerde vriendin, die haar voorstelde aan haar 'vrienden'. Een van deze jongens toonde veel interesse in haar en werd haar 'vriendje', totdat bleek dat hij een loverboy was en Joyce uiteindelijk aanzette tot prostitutie. Hoe gek het misschien ook klinkt, haar redding was het moment dat ze zwanger werd. Joyce heeft er alles voor gedaan om haar kindje ter wereld te brengen en een veilig leven te geven. Ondertussen is ze moeder van twee kinderen, studeert ze SPH en loopt ze stage bij Qpido om meiden te kunnen helpen die risico lopen om het slachtoffer te worden van een loverboy of al slachtoffer zijn. Het was te merken dat iedereen groot respect had voor Joyce dat ze haar heftige verhaal wilde vertellen en nu zo positief in het leven staat!

Het laatste deel van de lezing ging over het vlaggensysteem. Dit is een systeem om seksueel gedrag adequaat te beoordelen. Er wordt gebruikt gemaakt van plaatjes waarop een bepaalde situatie te zien is. Aan de hand van zes criteria moet deze situatie worden beoordeeld. De criteria zijn: wederzijdse toestemming, vrijwilligheid, gelijkwaardigheid, leeftijds- en ontwikkelingsadequaat, contextadequaat/passend bij de situatie en zelfrespect. Op basis van deze criteria wordt vervolgens een vlag gegeven aan de situatie op het plaatje. De mogelijkheden zijn: een groene vlag: het gedrag is aanvaardbaar; een gele vlag: licht seksueel grensoverschrijdend; een rode vlag: ernstig seksueel grensoverschrijdend of een zwarte vlag: zwaar seksueel grensoverschrijdend. Deze situaties kunnen natuurlijk ook in het echt voorkomen. De bedoeling is dan dat er adequaat wordt gereageerd op de situatie en dat deze ook bespreekbaar wordt gemaakt. Een zwarte vlag vraagt bijvoorbeeld om onmiddellijk ingrijpen. Tijdens de lezing hebben we een paar situaties besproken en dit vormde de aanleiding voor een paar mooie discussies. Ik denk dat ik voor iedereen mag spreken als ik zeg dat het een interessante en leerzame lezing was!

Voor meer informatie kijk op: www.qpido.nl en www.movisie.nl/esi/vlaggensysteem

Qpido

Seksespecifiek Expertisecentrum Spirit

Lustrumsymposium online!: Een nieuwe wereld

Door Illa Carrión Braakman

Op 30 maart vond het lustrumsymposium van PAP plaats met het thema: Online! Deze vond plaats in de grote zaal, de Aula, van het imposante Academiegebouw, een gepaste plaats voor een groots symposium. Tijdens het symposium kwamen vier sprekers aan het woord.

De eerste spreker was Wilma Westenberg. Zij deed voor haar scriptie onderzoek naar de invloed van YouTubers of vloggers op hun volgers. Tijdens haar lezing kregen we een eerste kijkje in de enorme invloed die mensen via social media op kinderen kunnen hebben. Wat interessant was, was dat YouTubers niet alleen een negatieve invloed op kinderen kunnen hebben, maar ook een positieve!

De tweede spreker was Teun Peters. Hij heeft zelf een YouTubekanaal, genaamd DylanHaegens, welke meer dan 1 miljoen abonnees heeft! Hij begon al op 16-jarige leeftijd met het maken van filmpjes. Tijdens het symposium vertelde hij over zowel zijn eigen persoonlijke ontwikkeling met zijn kanaal, als de ontwikkeling van de wereld van social media. Hij vertelde bovendien dat hij merkte een grote invloed te hebben op zijn kijkers. Zijn kijkers zijn voornamelijk kinderen tussen de 9 en 17 jaar, een zeer heterogene groep dus! Omdat hij zelf in het verleden wel eens per ongeluk misbruik heeft gemaakt van zijn grote invloed, toen hij een “ongezonde” reclame promootte, let hij er nu extra goed op dat hij alleen neutrale of positieve invloeden op zijn kijkers overbrengt. Zijn bewustzijn van zijn grote invloed en de manier waarop hij hiermee omgaat waren bewonderenswaardig.

Vervolgens kwam onderwijskundig specialist Roderick Kemper aan het woord. Hij maakte ons attent op het feit dat de online leefwereld van jongeren en kinderen er een is die zeer moeilijk in kaart te brengen is voor volwassenen. Toch is het van groot belang om grip te krijgen op deze leefwereld omdat het een zeer grote invloed kan hebben op jongeren. Wij moeten ons als toekomstig orthopedagoog kunnen verplaatsen in de leefwereld van de sociale media om de jongeren ook op dit gebied te kunnen helpen. Roderick Kemper gaf ons hier tijdens zijn lezing alvast een paar nuttige handvatten en inzichten voor.

De laatste spreker was Annemarie van Oosten. Momenteel houdt zij zich bezig met de rol van sociale media in relatie tot stereotype opvattingen over seks en genderrollen, en sexting, onder adolescenten en jongvolwassenen. Zij vertelde ons meer over de voorspellers of “risicofactoren” en over de gevolgen van seksuele zelfpresentatie, zoals sexy selfies, op social media. Wat bleek was dat er jongeren zijn die meer vatbaar zijn voor deze seksuele zelfpresentatie. Dit hield verband met eerdere ervaringen en attitudes die zij tegenover onder andere sexy selfies op

social media. Wat bleek was dat er jongeren zijn die meer vatbaar zijn voor deze seksuele zelfpresentatie. Dit hield verband met eerdere ervaringen en attitudes die zij tegenover onder andere sexy selfies versturen hadden. Wat ook bleek was dat er zeer negatieve gevolgen kunnen zitten aan de seksuele zelfpresentatie. Dit stipte weer mooi het belang aan van onze rol als toekomstige pedagogen op het gebied van de online leefwereld.

Kortom: Alle sprekers brachten hun eigen inzichten over tijdens het symposium. Dit zorgde ervoor dat we een gevarieerd en interessant symposium hebben mogen meemaken. Omdat het gekozen onderwerp bovendien zo actueel en nieuw is, omdat wij er nog relatief weinig mee in aanraking zijn gekomen in onze studie, was dit bovendien een nuttige aanvulling voor ons als toekomstig pedagogen. Want dat de online leefwereld een steeds grotere rol zal gaan spelen, ook in ons toekomstig werk, is zeker!

Excursie Wilhelmina Kinderziekenhuis

Door Michelle Blaak

Op 3 april 2017 vond de excursie naar het Wilhelmina Kinderziekenhuis (WKZ) plaats. Een ziekenhuis is niet de eerste plaats waar je aan denkt bij het werk van een orthopedagoog. We vroegen ons met zijn allen af of er een universitair geschoolde orthopedagoog werkt, en wat deze dan precies doet. Deze vragen werden beantwoord door Angeline, orthopedagoog die ons een rondleiding gaf. We werden in twee groepen verdeeld voor de rondleiding. Er werd verteld dat het WKZ een academisch ziekenhuis is, waar voortdurend nieuwe stagiaires stage lopen. Het bijzondere aan dit ziekenhuis is, dat de afdelingen niet opgedeeld zijn in leeftijds-groepen maar in ziekten. Een klein jongetje van vier jaar met leukemie, zal op dezelfde afdeling liggen als een veertienjarige jongen. De orthopedagoog Angeline heeft als taak om te kijken of dit soort regelingen goed zijn voor de kinderen, of dat kinderen misschien wel op leeftijd bij elkaar moeten liggen. Na de rondleiding verzamelden we weer in één groep in de speelkamer en kregen we informatie over de werkzaamheden van orthopedagogen. Bij de uitleg in de speelkamer namen Aline en Dorothee (teamleiders van de afdeling) het over van Angeline, want zij werd verwacht een presentatie te geven. Angeline stuurt als orthopedagoog bij het WKZ een heel team HBO afgestudeerde pedagogen aan (genaamd pedagogische medewerkers) en ze is het hoofd van de school die in het ziekenhuis is gevestigd. De pedagogische medewerkers hebben het contact met de kinderen en de ouders, terwijl Angeline meer op de achtergrond het aansturende werk doet. De taak van de pedagogische medewerkers is het voorkomen van traumatische ervaringen en ontwikkelingsachterstanden bij kinderen. Als een kind langere tijd in het ziekenhuis moet verblijven, kan dat negatieve effecten hebben. De pedagogisch medewerkers bereiden kinderen voor op alle procedures en zorgen voor afleiding. Angeline heeft samen met een aantal andere pedagogen het Pijnpaspoort ontwikkeld. Hierin kan een kind alles opschrijven waar hij/zij bang voor is en hoe hij/zij dingen ervaart, om zo de spanning bij kinderen weg te nemen. Al met al was het bezoek heel interessant en ontzettend leuk! We hebben veel informatie gekregen en heel veel gezien.

Lezing Babyfluisteraar

Door Daniël van den Heuvel

De lezing baby fluisteren was niet de typische lezing waar empirische data werden gepresenteerd en er op basis van onderzoek conclusies werden getrokken.

Frank Zomers vertelde over zijn ronduit excentrieke manier van hulpverlening. Met behulp van telepathisch contact kon hij erachter komen waarom een baby de hele tijd lag te huilen als hij of zij in bed werd gelegd. Zijn eigen reactie op de vraag: "hoe gaat dit dan in zijn werk?" wat typerend voor zijn werkwijze. Hij wist zelf niet hoe het werkte maar wel dat het werkte. Alles wat Dhr. Zomers nodig had was een foto van de baby, geboortedatum en wat andere basale data. Dhr. Zomers ontvangt zijn cliënten via mail, omdat het contact telepathisch is, maakt de fysieke afstand namelijk niet uit. Hij ging met deze info mediteren in een bos (een bos om volledig geaard te zijn) en zocht contact met de kosmische "iCloud". Hij gebruikte de informatie die hij had van het kind om bij de "gegevens" van dit kind te komen. Vervolgens negeerde hij zijn eigen gedachte en probeerde contact te zoeken met de gedachte van dit kind. Hij schreef hier vervolgens een verslag van en stuurde dit verslag via mail terug naar de ouders. Dit kan zo simpel zijn als: "zet het wiegie aan de andere kant van de kamer, uw baby houdt niet van de tocht."

De theorie van Dhr. Zomers was simpel. Aan de ene kant staat het verstand, de rede, het logisch redeneren. De meeste mensen handelen en denken vanuit het verstand. Wanneer je je geest openstelt en denkt vanuit het gevoel, zouden de dingen die Frank Zomers doet wellicht mogelijk worden. Men moet het logisch redeneren dan wel loslaten, anders zal "de antenne", waarmee Dhr. Zomers telepathisch contact maakt met zijn cliënten, niet werken. De manier waarom Franks Zomers zijn theorie en werkwijze uitlegde was heel open. Hij begreep dat veel mensen zijn beroep zouden wegzetten als kwakzalverij en legde ons daarom niks op. Een ronduit vreedzame houding van: "ik begrijp er zelf ook weinig van, maar het werkt" zorgde ervoor dat hij niet als arrogant overkwam. Hij zag ons niet als mensen die het leven niet begrepen omdat we het niet met hem eens waren, maar enkel als mensen die allen op zoek zijn naar een antwoord. Voor vragen waar we geen antwoord op hebben proberen we veel dingen, ook alternatieve manieren van genezing. Wie zijn wij om mensen een manier te ontnemen die voor hen werkt? Frank Zomers kan ons als toekomstige pedagogen nog veel leren over open en onbevooroordeeld een cliënt tegemoet gaan.

Terugblikken op een jaar OAC

“Wat vond je het leukst?”

- Anika: Het leukste deel voor mij was de langdurige samenwerking met verschillende organen. Dit was niet alleen heel gezellig, maar ook leerzaam en effectief.
- Puck: Ik vond het heel leuk om te merken dat docenten en medewerkers van de opleiding graag willen luisteren naar studenten. De input die wij als OAC gaven werd erg gewaardeerd en dat maakte dat we echt konden meedenken over wat verbeterd zou kunnen worden aan onze eigen opleiding.
- Marja: Het allerleukste van dit jaar vond ik het contact met de studenten. Door deel te nemen in de OAC kon ik dit jaar voor ze klaar staan en iets voor ze betekenen. Dat voelt goed!

“Wat heb je geleerd?”

- Anika: Ik heb geleerd om objectief te zijn, aangezien je het niet altijd eens bent met de klachten die je krijgt. Als OAC ben je er echter om klachten door te spelen en je persoonlijke mening of voorkeur soms even opzij te zetten. Aangezien ik nogal een sterke mening kan hebben, was dit een nuttige les!
- Puck: Ik heb veel geleerd in de samenwerking met verschillende partijen: studenten, docenten & medewerkers en andere inspraakorganen. Omdat wij een soort doorgeefluik vormen heb ik bijvoorbeeld geleerd om klachten vanuit studenten duidelijk, netjes en opbouwend te formuleren.
- Marja: Ik heb geleerd hoe het hele systeem van de universiteit in elkaar zit (poeh dat is ingewikkeld hoor!). Ook heb ik veel geleerd over regelgeving binnen de universiteit en hoe strikt deze eigenlijk verwoord moet worden om ophef te voorkomen.

“Waar ben je het meest trots op?”

- Dit was moeilijk apart te beantwoorden; we zijn namelijk alle drie trots op wat we met zijn drieën hebben aangepakt dit jaar. We vormen een goed team en konden effectief vergaderen, maar het ook heel gezellig hebben. Ons hoofddoel van dit jaar was het afnemen van een enquête over het eerste bachelorjaar. We zijn erg trots op het uitgebreide verslag wat we hierover hebben kunnen schrijven en de vele positieve reacties die we hierop hebben ontvangen.

“Het BachelorManagementTeam is hen vooral zeer erkentelijk voor het afnemen van de enquête bachelor vernieuwing en de heldere verslaglegging. Er is een aantal beleidsaspecten gesignaleerd dat zeker zal bijdragen aan de vernieuwing van vooral het eerste bachelorjaar, die vanaf volgend collegejaar in gang wordt gezet. Dankzij de uitkomsten van de enquête kunnen diverse voor studenten belangrijke wensen worden meegenomen in de voorgenomen vernieuwing. We hopen dat volgend studiejaar weer zo’n actieve OAC-studentengeleding met ons wil en zal samenwerken.” - Hans van Luit, Bachelordirecteur.

Invulverhaal: Rare droom

Je ligt net te slapen als je opeens een keihard _____ (geluid dat een dier maakt) hoort. Je gaat rechtop in je _____ (soort verpakking) zitten en haalt langzaam je deken gemaakt van _____ (lichaamshaar) van je af. In de kast grijp je een _____ (iets dat je kunt kopen in een fietswinkel) en sluip je heel voorzichtig je slaapkamer uit. Bovenaan de trap blijf je staan. Hoor je dat nu goed ? Zingt er iemand heel hard een nummer van _____ (nederlandse smartlappenzanger) ? Je tiggert op je buik de trap af en doet voorzichtig de deur naar de huiskamer open. Je kunt het niet geloven, maar daar staat _____ (leraar wiskunde). In jullie huis ! Hij heeft een _____ (iets wat je koopt bij de slager) om zijn hals en trommelt wild op een _____ (voorwerp dat je gebruikt met koken). " _____ (wachtwoord van je e-mailaccount ((verzin iets)) !" roept hij uit volle borst. Je tikt hem aan op zijn _____ (kledingstuk). "Wat doet u hier !" roep je met overslaande stem. _____ (leraar wiskunde) begint te lachen. "Dat vertel ik je pas als je de volgende som hebt opgelost. Een _____ (leeftijd van je moeder)-jarige taxichauffeur heeft _____ (aantal hyves vrienden) kilometers op zijn teller staan. Hij rijdt _____ (geboortjaar van je beste vriendin) minuten met een snelheid van _____ (aantal nagellakpotjes dat je hebt) kilometer per uur. Hoeveel staat hij in de min als hij ondertussen ook _____ (lievelingsgetal) keer heeft moeten stoppen, omdat hij _____ (leeftijd crush), _____ (tekenfilmfiguren) heeft aangereiden ?" Je begint z hard na te denken dat je spontaan _____ (groentesoort) begint te zweten. " _____ (iets dat stinkt !" " Ik eet nog liever een _____ (iets dat je kunt kopen bij de Ikea) op dan dat ik dit uitreken ! Dit weet ik nooit, al ga ik op mijn _____ (deel van je lichaam) staan ! " _____ (tijd dat je op een doordeweekse dag op staat)," zegt je wiskundeleraar met een rare lach. "Want dat is altijd de uitkomst van deze som." Je kijkt verbaasd naar beneden. Waarom heb je nu pas door dat je in plaats van in je pyjama je gehuld bent in pagina's van de _____ (favoriete tijdschrift van je moeder) ? En hoe kan het dat je armen _____ (kleur van je ogen) zijn en je handen _____ (kleur van je onderbroek) ? Op dat moment gaat de wekker. " _____ (Stopwoordje)" Het was allemaal maar een droom!

Verkregen van <https://lampionlichtjes.wordpress.com/invulverhalen/>

Onze hartelijke dank gaat uit naar de mensen die hebben meegeholpen aan deze PAPERas:

Anoek Nooijen

Ivette

Wietske de Lange

Marjolein

Tim van Asdonk

Martha Krijgsheld (FAS Stichting)

Rosamarij Dielissen

Hamza Bouras

Ryanne van der Wouden

Laura Rouvoet

Laura Bakker

Ruben van den Brink

Bodine de Haan

Saline Goedegebuure

Illa Carrión Braakman

Michelle Blaak

Anika Meijer

Puck van den Bosch

Marja Erisman

Lisa van Es

Colofon

De PAPERas is een uitgave van Studievereniging PAP. Dit verenigingsblad verschijnt drie keer per jaar en wordt (per mail) verzonden aan alle leden van PAP, medewerkers van de opleiding Pedagogische Wetenschappen en zusterverenigingen van PAP.

Redactie

Sophie de Haas van Dorsser, Eva Bassa, Esmée Rouvoet, Emma van Oort, Marthe van de Koppel, Olaf van Heuven en Rimke Peeters

Vormgeving

Olaf van Heuven

Aan deze uitgave werkten mee

Anoek Nooijen, Laura Bakker, Ivette, Ruben van den Brink, Wietske de Lange, Bodine de Haan, Marjolein, Saline Goedegebuure, Tim van Asdonk, Illa Carrión Braakman, Martha Krijgsheld, Michelle Blaak, Rosamarij Dielissen, Anika Meijer, Hamza Bouras, Puck van den Bosch, Ryanne van der Wouden, Marja Erisman, Lisa van Es, Laura Rouvoet

Druk

Oplage: 300 stuks

Drukwerk: Drukzo.nl

Advertenten: sponsoring.svpap@gmail.com

(Ruben van den Brink)

Bestuur 2015-2016

Michelle Blaak – Voorzitter

Rimke Peeters – Secretaris

Ruben van den Brink – Penningmeester

Sanne Wensveen – Coördinator Studie-inhoudelijk

Cecile Jeurissen – Coördinator Ontspanning

Sanne Dirkse – Coördinator PR

Ben je verhuisd of gestopt met je studie?

Geef dit dan door aan het PAPbestuur door een e-mail te sturen naar info@svpap.nl. Op die manier blijft de ledenlijst up-to-date. Heb je je studie afgerond? Dan is er de mogelijkheid om als alumnid betrokken te blijven bij jouw studievereniging. Stuur een e-mail naar info@svpap.nl voor meer informatie over onze alumnivereniging!

Adresgegevens

Langeveldgebouw, kamer F1.08

Heidelberglaan 1

3584 CS Utrecht

Telefoon: 030-2534885

E-mail: info@svpap.nl

Website: www.svpap.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden gekopieerd of overgenomen zonder vooraf schriftelijke toestemming van de uitgever.

Copyright 2016-2017, Studievereniging PAP

PRAKTIJKERVARING OPDOEN? WORD STUDENTVRIJWILLIGER!

MAATJE GEZOCHT!

IK HELP GRAAG!

Een meisje met Downsyndroom leren fietsen, een jongetje met autisme helpen bij het maken van vriendjes of een blinde jongvolwassene een OV-training geven. Als vrijwilliger bij Handjehelpen doe je praktijkervaring op in het werken met kinderen en volwassenen met een beperking. Dat sluit perfect aan bij je studie pedagogische wetenschappen en is een waardevolle aanvulling op je CV.

Handjehelpen koppelt ruim 30 jaar vrijwilligers en stagiairs aan kinderen en volwassenen met een beperking, die een steuntje in de rug nodig hebben. We houden rekening met jouw wensen wat betreft beschikbaarheid en locatie, maar ook wat betreft de problematiek waarmee je te maken krijgt en de leeftijd waarmee je het liefst zou werken. Daarnaast krijg je ondersteuning en begeleiding van de regiocoördinator.

Zou je ook wel vrijwilligerswerk willen doen? Neem dan contact op met Handjehelpen voor een vrijblijvend kennismakingsgesprek. Via www.handjehelpen.nl of telefoon 030-2632950.

**HANDJE
HELPEN**

PALLAS ATHENEDREEF 12
3561 PE UTRECHT
030-263 29 50

WWW.HANDJEHELPEN.NL

Wil je na het lezen van deze PAPERas de volgende uitgave op papier ontvangen? Of wil je meewerken aan de volgende uitgave? Stuur dan een mailtje naar *paperasciesvpap@gmail.com*.

Deze en andere PAPERassen zijn ook online te vinden op *svpap.nl/paperas*.

